KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2025/62

2024 m. spalio 23 d.

dėl Švedijos pagalbos schemų SA.56908 (2023/C) (ex 2020/N) „Biodujų, Švedijoje naudojamų kaip variklių degalai, schemos pratęsimas ir pakeitimas“ ir SA.56125 (2023/C)(ex 2020/N) „Atleidimo nuo mokesčių už šilumos gamybai naudojamas nemaistines biodujas ir biopropaną schemos SA.49893 (2018/N) pratęsimas ir pakeitimas“

(pranešta dokumentu Nr. C(2024)7313)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal šią nuostatą (-as) ([1]) paprašiusi suinteresuotųjų šalių pateikti pastabų ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) Iki pranešimo apsikeitusi su Komisija informacija, 2020 m. balandžio 1 d. pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 108 straipsnio 3 dalį Švedija jai pranešė apie atleidimo nuo mokesčių schemos, taikomos biodujoms, naudojamoms kaip variklių degalai (toliau – variklių degalų schema), pratęsimą ir pakeitimą, taip pat apie atleidimo nuo mokesčių schemos, taikomos šilumos gamybai naudojamam atsinaujinančiųjų išteklių kurui (toliau – šildymo kuro schema), (toliau kartu – schemos) pratęsimą ir pakeitimą.

(2) Pirmą kartą Komisija variklių degalų schemą patvirtino 2003 m. ([2]) Vėliau Komisija ne kartą pratęsė jos galiojimą ir ją patvirtino kaip suderinamą pagalbą. Paskutinis sprendimas dėl pratęsimo patvirtinimo byloje SA.43302 (2015/N) ([3]) buvo grindžiamas 2014–2020 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairėmis (toliau – VPAAEG) ([4]) ir galiojo iki 2020 m. gruodžio 31 d. ([5]).

(3) Pirmą kartą Komisija šildymo kuro schemą patvirtino 2007 m. ([6]) Vėliau Komisija ne kartą pratęsė jos galiojimą ir ją patvirtino kaip suderinamą pagalbą. Paskutinis sprendimas dėl pratęsimo patvirtinimo byloje SA.49893 (2018/N) ([7]) buvo grindžiamas VPAAEG ir galiojo iki 2020 m. gruodžio 31 d. ([8]).

([1]) . OL C 1921, 2024 3 5, p. 1.
([2]) . 2003 m. lapkričio 11 d. Komisijos sprendimas byloje N 480/02 – Švedija – Akcizo mokesčio sumažinimas neutralaus anglies dioksido poveikio degalams (OL C 33, 2004 2 6, p. 8).
([3]) . 2015 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimas byloje SA.43302 (2015/N) – Švedija – Atleidimas nuo mokesčių už biodujas, naudojamas kaip variklių degalai, (OL C 241, 2016 7 1, p. 6).
([4]) . OL C 200, 2014 6 28, p. 1–55.
([5]) . 2020 m. gruodžio 14 d. sprendimu byloje SA.59125 (2020/N) – Švedija – Schemos SA.43302 (2015/N) biudžeto pratęsimas – Atleidimas nuo mokesčių už biodujas, naudojamas kaip variklių degalai, Komisija patvirtino variklių degalų schemos biudžeto padidinimą (OL C 41, 2021 2 5, p. 12).
([6]) . 2007 m. birželio 22 d. Komisijos sprendimas byloje N 866/06 – Švedija – atleidimas nuo mokesčių; tam tikri šilumos gamybai naudojami atsinaujinantieji energijos ištekliai (OL C 220, 2007 9 20, p. 2).
([7]) . 2018 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimas byloje SA.49893 (2018/N) – Švedija – Schemos SA.35586 (2012/N) pratęsimas – Atleidimas nuo mokesčių; tam tikri šilumos gamybai naudojami atsinaujinantieji energijos ištekliai (OL C 127, 2019 4 5, p. 1).
([8]) . Komisija patvirtino šildymo kuro schemos 2019 ir 2020 m. biudžeto padidinimą 2020 m. gruodžio 14 d. sprendime byloje SA.59126 (2020/N) – Švedija – Atleidimo nuo mokesčių už tam tikrus šilumos gamybai naudojamus atsinaujinančiuosius energijos išteklius schemos SA.49893 (2018/N) biudžeto padidinimas (OL C 41, 2021 2 5, p. 12).

(4) 2019 m. spalio 18 d. ir 2020 m. birželio 19 d. Komisija gavo Vokietijos biometano gamintojos „Landwärme GmbH“ (toliau – „Landwärme“) pranešimus dėl galimos kompensacijos permokos Danijos biodujų gamintojams, susidariusios dėl Danijos paramos biodujų gamintojams ([9]) ir Švedijos atleidimo nuo mokesčių už biodujas sumavimo.

(5) 2020 m. birželio 29 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2020) 4487 *final* ir Sprendimą C(2020) 4489 *final*, kuriais patvirtino variklių degalų schemos (SA.56908 (2020/N)) ir šildymo kuro schemos (SA.56125 (2020/N)) pakeitimus ir pratęsimą iki 2030 m. gruodžio 31 d., (toliau – 2020 m. sprendimai) ([10]) ([11]).

(6) 2020 m. spalio 13 d. „Landwärme“ pateikė Komisijai skundą prieš Švedijos Karalystę, kuriame teigiama, kad dėl Švedijoje pagal schemas suteiktos pagalbos sumavimo su kita pagalba, kurią biodujų gamintojams suteikė kitos valstybės narės, susidarė kompensacijos permoka.

(7) 2022 m. gruodžio 21 d., gavęs įmonės „Landwärme“ ieškinį dėl panaikinimo, Bendrasis Teismas dėl procedūrinių priežasčių panaikino 2020 m. sprendimus, nepriimdamas sprendimo dėl bylų esmės ([12]).

(8) Bendrasis Teismas pažymėjo, kad 2019 m. spalio 18 d. ir 2020 m. birželio 19 d. „Landwärme“ Komisijai pateikė informaciją, kuri daugiausia buvo susijusi su pagalbos schemomis, kuriomis remiama biodujų gamyba Danijoje. „Landwärme“ visų pirma pateikė tyrimą, iš kurio matyti įvairių formų parama biodujoms, parama gamybai ir paskatos paklausai didinti, pavyzdžiui, mokesčių sumažinimas. Ji teigė, kad šios skirtingos paramos schemos vienu metu gali egzistuoti skirtingose valstybėse narėse ir kad dėl tokios skirtingų valstybių narių teikiamos pagalbos sumavimo biodujų gamintojams kitose valstybėse narėse gali būti suteikta per didelė kompensacija, jei jie parduotų biodujas Švedijoje. „Landwärme“ aiškiai nurodė Danijos ir Švedijos suteiktą pagalbą ([13]).

(9) Bendrasis Teismas pripažino, kad Švedijos schemos pagalbos gavėjai yra biodujų pirkėjai Švedijoje. Nors mokesčių sumažinimas neturėtų poveikio biodujų gamybos sąnaudoms, jis būtų netiesiogiai naudingas ir į Švediją eksportuojantiems biodujų gamintojams, nes dėl atleidimo nuo mokesčių jie galėtų parduoti biodujas už galutinę kainą, kuri galėtų konkuruoti su gamtinių dujų kaina ([14]).

(10) Bendrasis Teismas konstatavo, kad įvertinusi įmonės „Landwärme“ pateiktą informaciją ir ja remdamasi Komisija turėjo atsižvelgti į ginčijamą sumavimą, nes didėjo biodujų importas į Švediją iš tam tikrų valstybių narių ([15]). Bendrasis Teismas nusprendė, kad panaikintuose sprendimuose Komisija vis dėlto vertino skirtingų schemų pagalbos sumavimą tik nacionaliniu lygmeniu. Bendrasis Teismas laikė, kad jei Komisijos vertinimas dėl ginčijamo sumavimo, taigi ir dėl kompensacijos permokos nebuvimo, yra neišsamus, tai yra didelių sunkumų požymis. Manyta, kad tai susiję su pagalbos proporcingumo vertinimu ([16]).

([9]) . 2013 m. lapkričio 14 d. Komisijos sprendimas byloje SA.35485 (2012/N) – Danija – Pagalba visų formų biodujų naudojimui – A (OL C 292, 2015 9 4, p. 3); 2015 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimas byloje SA.36659 (2013/N) – Danija – Pagalba visų formų biodujų naudojimui – B (OL C 241, 2016 7 1, p. 2).

([10]) . 2020 m. birželio 29 d. Komisijos sprendimas byloje SA.56908 (2020/N) – Biodujų, Švedijoje naudojamų kaip variklių degalai, schemos pratęsimas ir pakeitimas (OL C 260, 2020 8 7, p. 4) ir 2020 m. birželio 29 d. Komisijos sprendimas byloje SA.56125 (2020/N) – Atleidimas nuo mokesčių už šilumos gamybai naudojamas nemaistines biodujas ir biopropaną (OL C 260, 2020 7 24, p. 2).

([11]) . 2021 m. birželio 29 d. sprendimu byloje SA.62941 (2021/N) – Švedija – Atleidimo nuo mokesčių už biodegalus ir biodujas Švedijoje pakeitimas – SA.55695, SA.56125 ir SA.56908 (OL C 46, 2022 1 28, p. 2) Komisija patvirtino pagalbos gavėjų aprėpties išplėtimą įtraukiant įmones, kurios 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo sunkumų patiriančios įmonės, tačiau 2020 m. sausio 1 d. – 2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu tapo sunkumų patiriančiomis įmonėmis.

([12]) . 2022 m. gruodžio 21 d. Bendrojo Teismo sprendimas *„Landwärme“ GmbH prieš Europos Komisiją*, T-626/20, EU:T:2022:853.

([13]) . EU:T:2022:853, 31 punktas ir 71–75 punktai.

([14]) . EU:T:2022:853, 25 punktas.

([15]) . EU:T:2022:853, 97–98 punktai.

([16]) . EU:T:2022:853, 99 punktas.

(11) Bendrasis Teismas nusprendė, kad biodujos, kurių papildomos gamybos sąnaudos, palyginti su gamtinėmis dujomis, būtų padengtos, negalėtų būti lyginamos su biodujomis, kurių gamybos sąnaudos dar nebuvo padengtos ([17]). Be to, jei kompensacija buvo per didelė, tai galėtų būti objektyvus pagrindas diferencijuoti mokesčius už biodujas, dėl kurių buvo skirta pagalba gamybai, ir biodujas, dėl kurių tokia pagalba nebuvo skirta ([18]). Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad nei pagal nediskriminavimo principą, nei pagal SESV 110 straipsnį nedraudžiama vertinant kompensacijos permoką atsižvelgti į ginčijamą sumavimą, o tai reiškia, kad jo neįtraukimas į analizę yra didelių sunkumų požymis ([19]).

(12) Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad vertinant schemos suderinamumą su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, atsižvelgiant į nediskriminavimo principą ir SESV 110 straipsnį, kilo didelių sunkumų, susijusių su galima kompensacijos permoka, galinčia atsirasti dėl ginčijamo sumavimo. Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad Komisija turėjo šiuos sunkumus išnagrinėti oficialios tyrimo procedūros metu, vertindama kompensacijos permoką, o ne priimti ginčijamus sprendimus pasibaigus preliminaraus nagrinėjimo procedūrai ([20]).

(13) 2024 m. sausio 30 d. Komisija raštu informavo Švediją, kad nusprendė dėl schemų pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.

(14) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([21]). Komisija paragino suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų.

(15) Švedija savo pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą pateikė 2024 m. kovo 5 d. Komisija gavo šešių suinteresuotųjų šalių pastabas. Ji perdavė jas Švedijai, kuriai buvo suteikta galimybė atsakyti. Jos pastabos buvo gautos 2024 m. gegužės 6 d. rašte.

(16) 2024 m. gegužės 31 d., 2024 m. spalio 2 d. ir 11 d. Švedija pateikė papildomos informacijos.

(17) Švedija išimties tvarka sutinka nesinaudoti savo teisėmis pagal SESV 342 straipsnį, taikomą kartu su Reglamento 1/1958 ([22]) 3 straipsniu, ir su tuo, kad šis sprendimas būtų priimtas ir paskelbtas anglų kalba.

2. IŠSAMUS SCHEMŲ APRAŠYMAS

2.1. Teisinis pagrindas, pagalbos forma ir tikslas

2.1.1. *Teisinis pagrindas ir pagalbos forma*

(18) Šių schemų teisinis pagrindas yra Švedijos energijos akcizo įstatymas (1994:1776). Švedijos akcizą sudaro dvi dalys: energijos mokestis ir anglies dioksido (CO_2) mokestis.

(19) Pagalba, kurią Komisija patvirtino sprendimais SA.43302 ir SA.49893, buvo suteikta visiškai atleidžiant nuo energijos ir CO_2 mokesčių, taikomų

(a) maistinėms ir nemaistinėms biodujoms, naudojamoms kaip variklių degalai, ir

(b) maistinėms ir nemaistinėms biodujoms ir kitiems šildymui naudojamiems biodegalams, (toliau kartu – atleidimas nuo mokesčių).

([17]) . EU:T:2022:853, 105 punktas.
([18]) . EU:T:2022:853, 122 punktas.
([19]) . EU:T:2022:853, 110, 112 ir 126 punktai.
([20]) . EU:T:2022:853, 127 punktas.
([21]) . Žr. 1 išnašą.
([22]) . Reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958 10 6, p. 385).

2.1.2. *Sprendimuose SA.43302 ir SA.49893 patvirtintų schemų pakeitimai, apie kuriuos pranešta*

(20) Švedija pranešė apie i) schemų pratęsimą iki 2030 m. gruodžio 31 d. (tik šildymo kuro schemos biodujų atžvilgiu), ii) biodujų iš maistinių augalų neįtraukimą ir iii) ne tik biodujų ne iš maistinių augalų, bet ir biopropano ne iš maistinių augalų įtraukimą. Švedija iš dalies pakeitė galiojančius teisės aktus, kad būtų įgyvendinti šie pakeitimai. Naujosios nuostatos įsigaliojo 2021 m. sausio 1 d.

(21) Biodujos – iš biomasės pagamintas dujinis kuras. Daugeliu atvejų biodujos yra iš biomasės pagamintas metanas, o biopropanas – iš biomasės pagamintas propanas arba butanas. Tai reiškia, kad jei biodujoms nebūtų taikomas atleidimas nuo mokesčių, jos būtų apmokestinamos iškastinio metano, t. y. gamtinių dujų, tarifu, o biopropanui būtų taikomas iškastinio propano, kuris paprastai vadinamas suskystintomis naftos dujomis (SND), tarifas.

(22) Iš dalies pakeista šildymo kuro schema apima tik biodujas ir biopropaną ne iš maistinių augalų ir nebegali būti taikoma kitiems biodegalams. Švedijos teisės aktais nuo 2021 m. sausio 1 d. panaikintas ankstesnis atleidimas nuo mokesčių, taikytas apmokestinamiems skystiesiems bioproduktams, pavyzdžiui, nesintetiniam metanoliui, gyvūniniams ir augaliniams riebalams ir aliejams.

(23) Švedija teigė, kad iš dalies pakeistos schemos apima visas šiuo metu konkuruojančias dujų gamybos iš tvarios biomasės technologijas.

(24) Be to, Švedija patvirtino, kad reguliariai stebės rinkos pokyčius ir prireikus peržiūrės tinkamumo finansuoti taisykles, siekdama užtikrinti, kad bet kokie tinkamumo finansuoti apribojimai galėtų būti pateisinami net ir tada, kai sukuriamos naujos technologijos ar metodai arba gaunama daugiau duomenų.

(25) Kad biodujoms ir biopropanui būtų galima taikyti atleidimą nuo mokesčių, jie turi atitikti tvarumo ir sumažinto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio kriterijus, nustatytus Švedijos įstatyme (2010:598) dėl biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro tvarumo kriterijų. Šiuo įstatymu įgyvendinama Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva (toliau – AIED I) ([23]) su pakeitimais, padarytais Netiesioginio žemės naudojimo keitimo direktyva ([24]), ir jis buvo atnaujintas 2021 m. liepos 1 d., kad į jį būtų įtraukti peržiūrėtos Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos (toliau – AIED II) ([25]) pakeitimai. Atleidimas nuo mokesčių gali būti taikomas tik biodujoms ir biopropanui ne iš maistinių augalų, atitinkantiems taikytinus kriterijus. Netvarios biodujos ir biopropanas (taip pat biodujos ([26]) ir biopropanas iš maistinių augalų) apmokestinami atitinkamai gamtinių dujų ir SND tarifais.

(26) Švedija netaiko kvotų sistemos, maišymo įpareigojimo ar kitos panašaus poveikio sistemos biodujoms ir biopropanui, naudojamiems kaip variklių degalai arba šildymui, ir yra nurodžiusi, kad schemų galiojimo laikotarpiu neketina taikyti jokių tokio pobūdžio priemonių.

(27) Švedijos valdžios institucijos taip pat patvirtino, kad jei biodujos ir biopropanas maišomi su kitų rūšių dujomis ir (arba) degalais, atleidimas nuo mokesčių taikomas tik tokiuose mišiniuose naudojamai atsinaujinančiųjų išteklių daliai.

([23]) . 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB, (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

([24]) . 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1513, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės ir Direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, (OL L 239, 2015 9 15, p. 1).

([25]) . 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82–209). Komisija pažymi, kad AIED II buvo peržiūrėta 2023 m. ir kad peržiūrėta Direktyva (ES) 2023/2413 (toliau – AIED III) įsigaliojo 2023 m. lapkričio 20 d. (2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652, (OL L 2023/2413, 2023 10 31, p. 1)).

([26]) . Remiantis AIED II 2 straipsnio 40 punktu, „*maistiniai ir pašariniai augalai – žemės ūkio paskirties žemėje kaip pagrindiniai augalai užauginti krakmolingi augalai, cukringi augalai arba aliejiniai augalai, išskyrus liekanas, atliekas arba lignoceliuliozės medžiagas, ir tarpiniai pasėliai, kaip antai posėliai ir antsėliai, su sąlyga, kad tokių tarpinių pasėlių naudojimas nesukuria papildomos žemės paklausos*“.

2.1.3. *Tikslas*

(28) Pagrindinis schemų tikslas – saugoti aplinką, didinant tvarių biodujų ir biopropano ne iš maistinių augalų, kaip variklių degalų ir šildymo kuro, naudojimą. Švedija aiškina, kad naudojant iškastinį kurą išmetama daugiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, todėl gamtines dujas pakeitus biodujomis, o suskystintas naftos dujas biopropanu, šis išmetamųjų teršalų kiekis sumažės. Nors Švedija 2020 m. viršijo savo nacionalinį atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą, Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad tolesnis tokio išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas būtų labai svarbus siekiant 2030 m. ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo ir nacionalinio tikslo iki 2030 m. vidaus transporto išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 70 proc., palyginti su 2010 m. Be to, šiomis schemomis turėtų būti prisidedama prie Švedijos ir visos ES pastangų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą.

(29) Dėl variklių degalų schemos Švedijos valdžios institucijos pridūrė, kad transporto sektoriui tenka maždaug trečdalis viso Švedijoje išmetamo CO_2 kiekio. Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad didesnis biodujų naudojimas ir biopropano kaip variklių degalų naudojimas būtų labai svarbūs siekiant ilgalaikių Švedijos klimato srities tikslų (pvz., Švedija siekia iki 2045 m. užtikrinti nulinį grynąjį į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, o vėliau pasiekti neigiamą išmetamųjų teršalų kiekio balansą) ir įgyvendinant užmojį sukurti iškastinio kuro nenaudojančių transporto priemonių parką. Vienas iš būdų sumažinti iškastinio kuro naudojimą Švedijoje – daugiau iškastinio kuro pakeisti atsinaujinančiųjų išteklių dujomis, pvz., biodujomis ir biopropanu, ir tai yra šios schemos tikslas.

(30) Remdamosi Švedijos energetikos agentūros (toliau – SEA) energetikos statistiniais duomenimis ir prognozėmis, Švedijos valdžios institucijos pranešimo metu nurodė, kad biodujų naudojimas nuo 2013 m. šiek tiek padidėjo, tačiau vis dar yra nedidelis, t. y. nesiekia 2 proc. transporto sektoriuje suvartojamos energijos viso kiekio, ir nenumatoma, kad per ateinančius porą metų jis gerokai padidėtų. Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad biodujų gamybos sąnaudos yra per didelės, kad šis kuras galėtų konkuruoti su lygiaverčiu iškastiniu kuru. Tam tikros investicijos į biodujų gamybą jau padarytos, tačiau, norint išlaikyti investicijas į reikalingas transporto priemones ir infrastruktūrą bei sudaryti joms sąlygas, būtina didelė biodujų paklausa.

2.2. **Pagalbos gavėjai ir mokesčių mokėtojai**

(31) Tiesioginiai pagalbos gavėjai pagal abi schemas yra nurodyti toliau.

(32) Pagal variklių degalų schemą tiesioginiai pagalbos, kurią sudaro atleidimas nuo mokesčių, gavėjai yra įmonės, kurios privalo mokėti energijos ir CO_2 mokesčius už dujas ir teikti mokesčių deklaraciją, (toliau – mokesčių mokėtojai). Jie yra kuro tiekėjai ir biodujų (ir biopropano) importuotojai. Jiems taip pat gali priklausyti biodujų (ir biopropano) gamintojai, jei jie yra kuro tiekėjai arba galutiniai vartotojai. Trumpai tariant, mokestis mokėtinas, kai variklių degalai išvežami iš paskutinio kuro sandėlio prieš juos parduodant galutiniams vartotojams. Mokesčių mokėtojai atleidžiami nuo energijos ir CO_2 mokesčių už dujas ir vėliau, parduodami biodujas (arba biopropaną) galutiniams vartotojams (pvz., transporto įmonei arba privačiam asmeniui, degalinėje pildančiam transporto priemonės degalų atsargas), turėtų perkelti atleidimo nuo mokesčių naudą.

(33) Pagal šildymo kuro schemą tiesioginiai pagalbos, kurią sudaro atleidimas nuo mokesčių, gavėjai yra galutiniai naudotojai (pvz., šildymo, centralizuoto šilumos tiekimo ar gamybos sektoriuose veiklą vykdančios įmonės). Šiuo atveju galutinis naudotojas gali atskaityti mokestį savo mokesčių deklaracijoje (jei jis yra energijos ir CO_2 mokesčių mokėtojas), tačiau taip pat įprasta, kad galutinis naudotojas įsigyja dujas su įskaičiuotu mokesčiu ir kreipiasi dėl jo grąžinimo.

(34) Abiem schemomis siekiama sumažinti galutinę biodujų ir biopropano kainą galutiniams vartotojams. Šiomis schemomis taip pat sumažinamos gamintojų, kurie biodujas (ir biopropaną) gamina savo reikmėms, vartojimo sąnaudos.

(35) Nors tiesioginiai schemų pagalbos gavėjai yra įmonės, kurios kreipiasi į mokesčių agentūrą dėl atleidimo nuo mokesčių (tiesiogiai kaip mokesčių mokėtojai arba dėl mokesčių grąžinimo galutiniams vartotojams pagal šildymo kuro schemą), schemos netiesiogiai naudingos tvarių biodujų ir biopropano gamintojams. Schemos jiems netiesiogiai naudingos, nes padidėja jų produktų (tvarių biodujų arba biopropano) paklausa tarp galutinių vartotojų.

(36) Schemos taikomos Švedijoje pagamintoms biodujoms ir biopropanui, taip pat importuotoms biodujoms ir biopropanui.

(37) Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad Švedijos rinka nėra vienalytė rinka, pasižyminti tomis pačiomis ypatybėmis. Vakarinėje Švedijos pakrantėje yra dujų tinklas, prijungtas prie Danijos, taigi ir prie kai kurių kitų Europos šalių. Tačiau šis Europos tinklas apima tik labai mažą dalį viso Švedijos sausumos ploto. Kitose Švedijos dalyse, pavyzdžiui, Stokholme, veikia vietos tinklai. Tačiau daugumoje regionų dujų tinklų apskritai nėra. Šiose vietovėse dujos į tiekimo stotis paskirstomos sunkvežimiais. Švedijos valdžios institucijos taip pat paaiškino, kad dauguma Švedijos gamintojų yra smulkūs gamintojai, gaminantys biodujas savo reikmėms (pvz., ūkininkai, naudojantys savo ūkyje susidariusį mėšlą) arba tik vienam ar dviem klientams (pvz., vietos atliekų tvarkymo įmonė, naudojanti komunalines atliekas ir gaminanti biodujas centralizuotam šilumos tiekimui, arba vietos autobusų įmonė). Šioms vietinėms rinkoms biodujų, gamtinių dujų importas arba biodujų gamyba kitose Švedijos vietose daro nedidelį poveikį.

(38) Kad galėtų pasinaudoti atleidimu nuo mokesčių, tiesioginis pagalbos gavėjas (mokesčių mokėtojas pagal variklių degalų schemą arba galutinis naudotojas pagal šildymo kuro schemą) turi pateikti SEA sprendimą, kuriuo įrodoma, kad biodujos ir biopropanas, kuriems būtų taikomas atleidimas nuo mokesčių, yra tvarūs ir ne iš maistinių augalų. Švedija įdiegė kontrolės sistemą, pagal kurią tiesioginiai pagalbos gavėjai gauna SEA sprendimą, kuriuo patvirtinama, kad laikomasi tvarumo kriterijų ir kad biodujos ar biopropanas yra gauti ne iš maistinių šaltinių.

(39) Švedijos mokesčių agentūra administruoja mokesčių mokėtojų mokamus mokesčius ir, *ex post* tikrindama mėnesinę mokesčių deklaraciją ir atlikdama reguliarius auditus, užtikrina, kad mokesčių mokėtojai laikytųsi teisinių nuostatų dėl taikytinų mokesčių tarifų, atleidimo nuo mokesčių ir kitų sąlygų, nustatytų Švedijos energijos akcizo įstatyme. Gavusi prašymą grąžinti mokesčius, Švedijos mokesčių agentūra taiko panašias kontrolės ir audito priemones.

(40) Švedijos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba teikiama automatiškai pagal objektyvius ir nediskriminacinius kriterijus, ja gali pasinaudoti bet kuri tinkamumo kriterijus atitinkanti įmonė ir kad Švedijos mokesčių agentūra negali imtis jokių diskrecinių priemonių.

(41) Dėl VPAAEG 131 punkto d papunkčio sąlygos Švedija patvirtino, kad pagalba nebus teikiama po to, kai jėgainės visiškai nusidėvės pagal įprastas apskaitos taisykles.

2.3. **Pagalbos lygis ir kompensacijos permokos stebėsena**

(42) Atleidimas nuo mokesčių taikomas siekiant kompensuoti didesnių tvarių biodujų ir biopropano ne iš maistinių augalų sąnaudų ir atitinkamai gamtinių dujų ir SND sąnaudų skirtumą.

(43) Švedijos valdžios institucijos reguliariai stebi šias schemas. Švedija įsipareigojo pateikti Komisijai metines stebėsenos ataskaitas ir prireikus pritaikyti pagalbos dydį, kad ateityje būtų išvengta bet kokios kompensacijos permokos.

2.3.1. *Variklių degalų schema*

(44) Stebėsenos ataskaitos grindžiamos išsamia SEA iš mokesčių mokėtojų surinkta informacija apie šalyje pagamintas ir importuotas biodujas. SEA renka duomenis įpareigodama mokesčių mokėtojus, kurie naudojasi schema, t. y. kuro tiekėjus, importuotojus ir gamintojus (jei pastarieji yra mokesčių mokėtojai), teikti ataskaitas. Reikalaujama informacija apima duomenis apie biodujų gamybos, importo ar tiesioginio pirkimo apimtis ir sąnaudas. Gamintojai pateikia duomenis apie savo gamybos sąnaudas, o kiti ataskaitas teikiantys subjektai teikia duomenis apie biodujų pirkimo kainą. Importuotojams ši kaina atitinka faktinę pirkimo kainą, įskaitant muitus ir transportavimą.

(45) Biodujų sąnaudos nustatomos apskaičiuojant deklaruojamų gamybos, importo ir pirkimo sąnaudų apimties svertinį vidurkį. Tada biodujų sąnaudos palyginamos su jų iškastinio kuro ekvivalento sąnaudomis ([27]) (įskaitant mokesčius), pakoreguotomis atsižvelgiant į energinę vertę ([28]).

([27]) . Kalbant apie gamtinių dujų sąnaudas, SEA remiasi pramonės vartotojų kainų metiniu vidurkiu (šaltinis – Švedijos statistikos tarnyba).

([28]) . Siekiant palyginti atsinaujinančiųjų išteklių kuro kainą su atitinkamo iškastinio kuro kaina, reikia atlikti koregavimą atsižvelgiant į skirtingą energinę vertę. Gamtinių dujų energinė vertė yra didesnė nei biodujų (atitinkamai 11,05 kWh/l ir 9,7 kWh/l, remiantis SEA įverčiais).

(46) Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad atliekant skaičiavimus bus atsižvelgta į kitas galimas pagalbos schemas, kuriomis mažinamos gamybos sąnaudos arba importo ir pirkimo kainos. Jei mokesčių mokėtojas yra gamintojas, gamybos lygmeniu suteikta pagalba bus įtraukta į nurodytas sąnaudas (pavyzdžiui, į kapitalo sąnaudas). Jei mokesčių mokėtojas yra kuro tiekėjas arba importuotojas, tikėtina, kad gamybos lygmeniu suteikta pagalba bus įtraukta į nurodytas pirkimo arba importo kainas.

(47) Švedija pateikė 2018 ir 2019 m. biodujų, naudojamų kaip variklių degalai, stebėsenos ataskaitų rezultatus ([29]), pagrįstus 44–46 konstatuojamosiose dalyse aprašyta metodika. 1 lentelėje parodyta, kad biodujų sąnaudos, neįskaitant mokesčių, yra gerokai didesnės už gamtinių dujų sąnaudas su mokesčiais.

1 lentelė

Tvarių biodujų sąnaudos Švedijoje 2018 ir 2019 m.

	Biodujos, 2019 m.		**Biodujos, 2018 m.**	
	SEK/m³	EUR ([1])/m³	SEK/m³	EUR ([2])/m³
(A) Žaliavos ([3])	7,10	0,66	4,96	0,46
(B) Darbo sąnaudos	1,02	0,09	0,61	0,06
(C) Kapitalo sąnaudos	1,35	0,12	0,77	0,07
(D) Perdirbimo ir kitos sąnaudos ([4])	2,69	0,25	2,95	0,27
(E) Transporto sąnaudos	1,25	0,12	0,73	0,07
(F) Šalutinių produktų pardavimas ([5])	–	–	–	–
G) Bendros sąnaudos (be mokesčių) (A + B + C + D + E – F)	**13,42**	**1,24**	**10,02**	**0,93**
(H) Kaina, pakoreguota atsižvelgiant į energinę vertę ([6])	15,28	1,41	11,42	1,06
(I) Gamtinių dujų referencinė kaina (įskaitant mokesčius) ([7])	6,73	0,62	7,30	0,68
J) Gamtinių dujų referencinės kainos ir biodujų kainos skirtumas (H – I)	**+ 8,55**	**+ 0,79**	**+ 4,12**	**+ 0,38**

([1]) Apskaičiuota pagal 2019 m. spalio 1 d. oficialų valiutos kursą: 10,8043 SEK/EUR (OL C 331, 2019 10 2, p. 5).
([2]) Apskaičiuota pagal 2019 m. spalio 1 d. oficialų valiutos kursą: 10,8043 SEK/EUR (OL C 331, 2019 10 2, p. 5).
([3]) A eilutėje nurodytos ataskaitas teikiančių subjektų, kurie yra gamintojai, patirtos žaliavų sąnaudos ir importo arba pirkimo kainos, kuriomis jie pirko biodujas ataskaitas teikiantiems subjektams, kurie yra kuro tiekėjai arba importuotojai.
([4]) Kiek tai susiję su verslo paslaptimi, į D eilutę „Perdirbimo ir kitos sąnaudos“ įtraukiama pelno marža.
([5]) Šiuo metu Švedijoje nėra biodujų kilmės garantijų išdavimo sistemos.
([6]) 2019 m. bendros grynosios biodujų sąnaudos sudarė 13,42 SEK/m³. Pakoregavus atsižvelgiant į energinę vertę (K), tai yra (11,05/9,7) = 15,28 SEK/m³.
([7]) Į gamtinių dujų referencinę kainą įtraukta gamtinių dujų kaina, pagrįsta Švedijos statistikos tarnybos apskaičiuotu stebimų metų pramonės vartotojų kainų vidurkiu, tinklo mokesčiais ir CO_2 mokesčiu. Gamtinėms dujoms, naudojamoms kaip variklių degalai, taikomas mokesčio tarifas 2019 m. buvo 2,516 SEK/m³, o 2018 m. – 2,465 SEK/m³ (šaltinis – Švedijos finansų ministerija). Gamtinėms dujoms, naudojamoms kaip variklių degalai, energijos mokestis netaikomas.

Šaltinis – Švedijos valdžios institucijos. Remiantis SEA parengtomis 2019 ir 2018 m. stebėsenos ataskaitomis.

([29]) . 2018 m. duomenis apie biodujas pateikė 16 įmonių. 2019 m. duomenis apie biodujas pateikė 13 įmonių.

(48) Švedijos valdžios institucijos numato, kad tvarių biodujų kaina be mokesčių išliks didesnė nei gamtinių dujų kaina su mokesčiais.

(49) Švedija paaiškino, kad 2019 m. biodujų grąžos norma siekė maždaug 10 proc. Numatoma, kad ši norma išliks stabili visą schemos taikymo laikotarpį.

(50) Švedijos valdžios institucijos pateikė tik apskaičiuotas biodujų sąnaudas, nes 2020 m. balandžio 1 d., kai buvo pateiktas pirminis pranešimas, Švedijoje biopropanas dar nenaudotas kaip variklių degalai.

(51) Kalbant apie biopropaną, Švedija apskaičiavo, kad biopropano, naudotino kaip variklių degalai, sąnaudos yra gerokai didesnės už SND sąnaudas. Švedijos valdžios institucijos įsipareigojo, kad, augant biopropano rinkai, metinėje stebėsenos ataskaitoje skaičiavimas bus atliktas pagal panašų metodą kaip ir biodujoms. SEA stebės biopropano sąnaudas, jas palygins su SND sąnaudomis ir prireikus pakoreguos pagalbos dydį, kad būtų išvengta kompensacijos permokos. Jei Švedija nustatys, kad atleidimas nuo mokesčių viršija tai, kas būtina biopropano ir SND sąnaudų skirtumui padengti, ji pakoreguos pagalbos lygį, užuot visiškai atleidusi nuo mokesčių.

2.3.2. *Šildymo kuro schema*

(52) Šildymo kuro schemos stebėsenos ataskaitose naudojamos biodujų sąnaudos yra imamos iš SEA stebėsenos ataskaitos dėl biodujų, naudojamų kaip variklių degalai. Kadangi šilumos arba kogeneracinėse (bendros šilumos ir elektros energijos gamybos) jėgainėse naudojamos biodujos neturi būti tokios grynos, modernizavimo sąnaudos išskaičiuojamos. Į skaičiavimus taip pat įtraukiamos su apyvartiniais taršos leidimais susijusios sąnaudos.

(53) Švedija pateikė 2018 ir 2019 m. biodujų, naudojamų kaip šildymo kuras, stebėsenos ataskaitų rezultatus.

2 lentelė

Biodujų, naudojamų šildymui šilumos jėgainėse, sąnaudų apskaičiavimas remiantis 2019 ir 2018 m. stebėsenos ataskaitomis

	Biodujos, 2019 m.		**Biodujos, 2018 m.**	
	SEK/MWh	EUR ([1])/MWh	SEK/MWh	EUR ([1])/MWh
A) Produkto kaina	1 106	102,4	729	67,5
B) Energijos mokestis	–	–	–	–
C) Anglies dioksido mokestis	–	–	–	–
D) Apyvartinių taršos leidimų (ES ATLPS ([2])) sąnaudos	67 ([2])	6,2	59 ([2])	5,5
E) Grynoji suma (A + B + C + D)	**1 173**	108,6	**788**	**72,9**
F) Gamtinių dujų referencinė kaina ([3])	703	65,1	761	70,4
G) Gamtinių dujų referencinės kainos ir biodujų gamybos sąnaudų skirtumas (E – F)	**+ 470**	**+ 43,5**	**+ 17**	**+ 1,6**

([1]) Šaltinis – Švedijos energetikos agentūros parengtos 2019 ir 2018 m. stebėsenos ataskaitos. Apskaičiuota taikant *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* 2019/C 331/05 paskelbtą valiutos kursą 10,8043 SEK/EUR.

([2]) Kadangi tuo metu eksploatuojant prie gamtinių dujų tinklo prijungtą įrenginį nebuvo įmanoma išvengti sąnaudų, susijusių su biodujų apyvartiniais taršos leidimais, šios sąnaudos buvo įskaičiuotos.

([3]) Į ją įeina gamtinių dujų kaina (atitinkanti vidutinę metinę gamtinių dujų kainą pramoniniams vartotojams Švedijoje, neįskaitant mokesčių; Eurostatas), mokesčiai (energijos mokestis ir CO_2 mokestis) ir apyvartinių taršos leidimų (ES ATLPS) sąnaudos.

(Šaltinis – Švedijos valdžios institucijos).

3 lentelė

Biodujų, naudojamų šildymui kogeneracinėse jėgainėse, sąnaudų apskaičiavimas remiantis 2019 ir 2018 m. stebėsenos ataskaitomis

	Biodujos, 2019 m.		**Biodujos, 2018 m.**	
	SEK/MWh	EUR ([1])/MWh	SEK/MWh	EUR ([1])/MWh
A) Produkto kaina	1 106	102,4	729	67,5
B) Energijos mokestis	–	–	–	–
C) Anglies dioksido mokestis	–	–	–	–
D) Apyvartinių taršos leidimų sąnaudos (ES ATLPS[2])	67 ([2])	6,2	59 ([2])	5,5
E) Grynoji suma (A + B + C + D)	**1 173**	108,6	**788**	**72,9**
F) Gamtinių dujų referencinė kaina ([3])	560	51,8	521	48,2
G) Gamtinių dujų referencinės kainos ir biodujų gamybos sąnaudų skirtumas (F – E)	**+ 613**	**+ 56,7**	**+ 267**	**+ 24,7**

([1]) 1. Šaltinis – remiantis Švedijos energetikos agentūros parengtomis 2019 ir 2018 m. stebėsenos ataskaitomis. Apskaičiuota taikant valiutos kursą 10,8043 SEK/EUR pagal *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį* 2019/C 331/05.

([2]) 2. Kadangi tuo metu eksploatuojant prie gamtinių dujų tinklo prijungtą įrenginį nebuvo įmanoma išvengti sąnaudų, susijusių su biodujų apyvartiniais taršos leidimais, šios sąnaudos buvo įtrauktos.

([3]) 3. Įtraukta gamtinių dujų kaina (atitinkanti vidutinę metinę gamtinių dujų kainą pramoniniams vartotojams Švedijoje, neįskaitant mokesčių; Eurostatas), mokesčiai (energijos mokestis ir CO_2 mokestis) ir apyvartinių taršos leidimų (ES ATLPS) sąnaudos.

(Šaltinis – Švedijos valdžios institucijos).

(54) Iš 2 ir 3 lentelių matyti, kad, atsižvelgus į atleidimą nuo mokesčių, skirtumas tarp biodujų bendrų išlygintų energijos gamybos sąnaudų (angl. LCOE) ir gamtinių dujų rinkos kainos yra teigiamas tiek biodujų, naudojamų šildymui šilumos jėgainėse, tiek kogeneracinėse jėgainėse naudojamų biodujų atžvilgiu. Nepaisant atleidimo nuo mokesčių, šildymui naudojamos biodujos yra brangesnės nei gamtinės dujos.

(55) Dėl CO_2 mokesčio Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad 2019 m. rugpjūčio 1 d. gamtinėms dujoms taikomas anglies dioksido mokestis buvo padidintas nuo 11 proc. bendro lygio iki 91 proc. kogeneracinėse jėgainėse, kurioms taikoma ES ATLPS. Nuo 2023 m. sausio 1 d. CO_2 mokestis netaikomas šilumos jėgainėms, kurioms taikoma ES ATLPS. Mažesnis energijos mokestis padidintas nuo 30 proc. iki 100 proc. Dėl to mokesčių lygiai, taigi ir kogeneracinėse jėgainėse šildymui naudojamų gamtinių dujų kaina, yra tokie patys kaip ir šilumos jėgainėse. Dėl mokesčio pakeitimo kompensacijos permoka nesusidarė (kaip parodyta 3 lentelėje).

(56) Švedijos valdžios institucijos numato, kad tvarių biodujų, naudojamų šildymui, kaina, neįskaitant mokesčių, ateityje išliks didesnė už gamtinių dujų kainą su mokesčiais.

(57) Panašiai kaip ir variklinių degalų schemos atžvilgiu (žr. 50 konstatuojamąją dalį), kadangi Švedijos rinkoje biopropano yra nedaug ([30]), nacionalinės valdžios institucijos neturi pakankamai duomenų apie jo sąnaudas. Tačiau, remdamosi dviejų Švedijos biopropano gamintojų pateikta informacija, Švedijos valdžios institucijos apskaičiavo, kad biopropano sąnaudos yra beveik dvigubai didesnės už iškastinio propano sąnaudas. Švedijos valdžios institucijos įsipareigojo įtraukti biopropaną į metines stebėsenos ataskaitas nuo schemos įsigaliojimo, palyginti jo gamybos sąnaudas su iškastinio propano gamybos sąnaudomis ir prireikus pakoreguoti pagalbą, kad būtų išvengta kompensacijos permokos.

([30]) . Švedijos valdžios institucijos apskaičiavo, kad šiuo metu Švedijos rinkoje kasmet parduodama apie 10 000 tonų biopropano (mažiau nei 10 proc. viso rinkoje esančio propano).

2.4. **Biudžetas ir trukmė**

(58) Švedija paprašė schemas pratęsti dešimčiai metų nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d.

(59) Panaikinus 2020 m. sprendimus, 2023 m. kovo 7 d. Švedijos mokesčių agentūra paskelbė pareiškimą, kuriame nurodė, kad agentūra nebegali taikyti atleidimo nuo mokesčių biodujoms ar biopropanui ([31]).

(60) Atleidimas nuo mokesčių finansuojamas iš valstybės biudžeto negautų mokestinių pajamų forma.

(61) Švedijos valdžios institucijos apskaičiavo, kad viso variklių degalų schemos laikotarpio biudžetas siekia maždaug 5,15 mlrd. SEK (477 mln. EUR ([32])), o metinis biudžetas – maždaug 0,47 mlrd. SEK (43 mln. EUR). Švedijos valdžios institucijos apskaičiavo, kad bendras šildymo kuro schemos biudžetas nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d. siekia maždaug 5,94 mlrd. SEK (550 mln. EUR).

2.5. **Sumavimas**

(62) Bendrai tariant, atleidimas nuo mokesčių gali būti sumuojamas su pagalba, visų pirma pagalba tvarių biodujų ir biopropano gamybai.

(63) Švedijoje investicinę pagalbą, kuria skatinamos tvarios biodujos ir biopropanas, gali teikti kelios Švedijos valdžios institucijos, įgyvendindamos valstybės pagalbos schemas mokslinių tyrimų ir inovacijų arba aplinkos apsaugos tikslais pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą (BBIR) ([33]).

(64) Be to, veiklos pagalba gali būti teikiama tvarių biodujų ir biopropano naudojimui skatinti pagal BBIR.

(65) Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad biodujų ir biopropano gamintojams suteiktos pagalbos sumos yra įtrauktos į stebėseną ir todėl į jas atsižvelgiama vertinant kompensacijos permoką.

(66) Konkrečiau, Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad į bet kokią pagalbą, suteiktą gamintojui Švedijoje arba kitoje valstybėje narėje, atsižvelgiama stebint kompensacijos permoką tiesiogiai, kai ataskaitas teikiantis subjektas yra gamintojas, arba netiesiogiai, kai ataskaitas teikiantis subjektas yra kuro tiekėjas arba importuotojas (žr. 46 konstatuojamąją dalį).

(67) Švedija patvirtino, kad ji laikosi AIED II 30 straipsnio reikalavimų ir kad šiuo metu Švedijoje diegiama AIED II nurodyta ir AIED III toliau plėtojama Sąjungos duomenų bazė. Švedija paaiškino, kad nei tuo metu, kai Švedija rengė schemas ir apie jas pranešė, nei tuo metu, kai Komisija atliko šį vertinimą, šios sistemos nebuvo, todėl iki šiol nebuvo galima atsižvelgti į informaciją apie paramą, jau gautą iš masės balanso sistemos dokumentų. Vis dėlto Švedija paaiškino, kad, kai Sąjungos duomenų bazė pradės veikti visu pajėgumu, o joje esanti informacija bus išsami, schemų struktūros keisti nereikės. Taip yra todėl, kad į biodujų ir biopropano gamintojams užsienyje teikiamą paramą jau dabar netiesiogiai atsižvelgiama atliekant stebėseną, t. y. įvertinant paramos poveikį importo kainoms, taigi į ją atsižvelgiama vertinant kompensacijos permoką (žr. 65 ir 66 konstatuojamąsias dalis).

([31]) https://www.skatteverket.se/foretag/skatterochavdrag/punktskatter/nyheterinompunktskatter/2023/nyheterinompunktskatter/beslutomskattebefriadbiogasochbiogasologiltigforklarat.5.48cfd212185efbb440b47b0.html.

([32]) Apskaičiuota pagal 2019 m. spalio 1 d. oficialų valiutos kursą: 10,8043 SEK/EUR (OL C 331, 2019 10 2).

([33]) 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

2.6. **Skaidrumo ir kitos nuostatos**

(68) Švedijos valdžios institucijos įsipareigojo laikytis skaidrumo nuostatų pagal VPAAEG 3.2.7 skirsnį ir 2022 m. valstybės pagalbos klimato ir aplinkos apsaugai ir energetikai gairių (toliau – PKAAE gairės) ([34]) 3.2.1.4 skirsnį ir visą reikiamą informaciją paskelbti interneto svetainėje ([35]).

(69) Švedijos valdžios institucijos paaiškino, jog tam, kad pagalbos gavėjui būtų galima taikyti atleidimą nuo mokesčių pagal schemas, jam negali būti išduotas vykdomasis raštas sumoms susigrąžinti pagal ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriuo pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, arba jis negali būti sunkumų patirianti įmonė, apibrėžta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse ([36]).

2.7. **Pagrindas pradėti tyrimo procedūrą**

(70) Sprendimą pradėti procedūrą Komisija priėmė 2024 m. sausio 30 d.

(71) Kaip paaiškinta sprendimo pradėti procedūrą 3.3.1 skirsnyje, Komisija įvertino schemų suderinamumą su vidaus rinka nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2022 m. sausio 26 d., remdamasi VPAAEG 3.2 ir 3.3 skirsniuose nustatytomis sąlygomis, ir nuo 2022 m. sausio 27 d., remdamasi PKAAE gairių 3 ir 4.1 skirsniuose nustatytomis sąlygomis.

(72) Atsižvelgdama į Bendrojo Teismo išvadas (žr. 7–12 konstatuojamąsias dalis), kad Komisijai turėjo kilti abejonių dėl tam tikrų schemos aspektų suderinamumo su vidaus rinka, ir į įmonės „Landwärme“ Komisijai pateiktą informaciją (žr. sprendimo pradėti procedūrą 2.7 skirsnį), Komisija nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

(73) Vis dėlto, atsižvelgdama į tai, ką pabrėžė Bendrasis Teismas, ir remdamasi informacija, gauta panaikintų sprendimų priėmimo metu, Komisija pažymi, kad panašu, jog importas iš kitų šalių, konkrečiai iš Danijos, didėjo kelerius metus iki pranešimo apie schemų pratęsimą pateikimo. Atsižvelgdama į tai, Komisija svarsto, kokie veiksniai lemia biodujų importo į Švediją augimą, ir ar jį galima paaiškinti Švedijos ir kitų valstybių narių, konkrečiai – Danijos, taikomomis priemonėmis. Komisija siekė išsiaiškinti, ar kitose valstybėse narėse, konkrečiai – Danijoje, gaminamų biodujų importas į Švediją didėjo veikiamas pagal schemas Švedijoje suteiktos pagalbos ir kitų valstybių narių pagalbos, suteiktos biodujų gamintojams, derinio.

(74) Be to, atsižvelgdama į galimą pagal nagrinėjamas schemas suteiktos pagalbos ir Danijos pagalbos biodujų gamintojams sumavimą, Komisija abejojo, ar schemos yra proporcingos. Komisija siekė išsiaiškinti, ar tariamas sumavimas buvo susijęs su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, ir, jei taip, ar dėl to gamintojams, kurie gauna pagalbą gamybai Danijoje ir parduoda biodujas Švedijoje, buvo teikiama kompensacijos permoka. Komisija taip pat siekė gauti informacijos iš suinteresuotųjų šalių, ar, jų manymu, yra konkrečių įrodymų, iš kurių būtų galima matyti, kad taikant Švedijos schemas gamintojai gauna kompensacijos permoką tais atvejais, kai pagalbą gamybai teikia kita valstybė narė.

([34]) OL C 80, 2022 2 18, p. 1.
([35]) https://www.tillvaxtanalys.se/statsstod.html ir https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/.
([36]) Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 249, 2014 7 31, p. 1).

3. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

(75) Pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą iš viso pateikė šešios trečiosios šalys: „Landwärme“, Danijos energetikos agentūra (DEA), Švedijos dujų asociacija, Europos atsinaujinančiųjų išteklių energijos federacija (EREF), „Eurogas“ (dujų asociacija) ir „Green Gas Advisors“ (Vokietijos konsultavimo įmonė).

(76) Savo pastabose „Landwärme“ patvirtino, kad sprendime pradėti procedūrą tiksliai atspindėti jos 2020 m. spalio 13 d. Teismo byloje pateikti argumentai ir skundas ([37]), todėl nurodė visus savo ankstesnius argumentus ir tik pateikė papildomos informacijos.

(77) Toliau trečiųjų šalių pateiktos pastabos apibendrinamos pagal šias kategorijas: i) pastabos dėl biodujų importo augimą lemiančių veiksnių (žr. 3.1 skirsnį), ii) pastabos dėl tariamos kompensacijos permokos (žr. 3.2 skirsnį) ir iii) pastabos kitomis temomis (žr. 3.3 skirsnį).

3.1. Biodujų importo augimą lemiantys veiksniai

(78) Dėl biodujų importo augimą lemiančių veiksnių Švedijos dujų asociacija teigė, jog, kadangi Švedijoje biodujos apmokestinamos vienodai, nepriklausomai nuo jų kilmės, pats atleidimas nuo mokesčių neturi įtakos suvartojamų biodujų kilmei, tačiau Danijoje suteikta pagalba galėjo turėti įtakos biodujų importo iš Danijos padidėjimui. Švedijos dujų asociacija teigė, kad yra ir kitų veiksnių, kurie galėjo turėti įtakos biodujų importo augimui, pvz., 2015, 2016, 2018, 2021 ir 2022 m. padidinti tam tikriems į ES ATLPS neįtrauktiems pramonės sektoriams taikomi CO_2 ir energijos mokesčiai už iškastinį kurą, o dėl to apskritai padidėjo biodujų paklausa Švedijoje.

(79) Savo pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą „Landwärme“ pateikė atnaujintus duomenis apie Švedijos biometano importo raidą, kad įrodytų Švedijos schemų iškraipomąjį poveikį. „Landwärme“ paaiškino, kad nors bendras Švedijoje sunaudojamo biometano kiekis nuo 2015 m. padidėjo 145 proc., tuo pačiu laikotarpiu (2015–2021 m.) gamyba padidėjo tik 17 proc., o tai, jos nuomone, rodo, kad biometano naudojimo augimą lemia beveik vien importas. „Landwärme“ taip pat teigė, kad 2016–2020 m. Danijos į Švediją eksportuojamas biometano kiekis padidėjo nuo 200 GWh iki 1 400 GWh ir kad 2020 m. šis importuojamas kiekis sudarė beveik 75 proc. viso Švedijos importo. Galiausiai „Landwärme“ nurodė, kad 2021 m. iš Danijos buvo importuota 2 291 GWh, o 2022 m. – 1 938 GWh, o tai atitinka 95 proc. 2021 m. ir 99 proc. 2022 m. viso biometano importo į Švediją ([38]).

(80) „Landwärme“ nurodė, kad biometano gamintojai, sukaupę dvi subsidijas, galėjo pasinaudoti šia kompensacijos permoka ir siūlyti savo kilmės garantijas Švedijoje palankesnėmis kainomis nei gamintojai, kurie negauna pagalbos gamybai arba eksportuojant turi grąžinti pagalbą, todėl Švedijos biometano gamintojai ir kitų valstybių narių gamintojai buvo priversti pasitraukti iš rinkos. „Landwärme“ taip pat teigė, kad, nors dvigubai subsidijuojamo biometano importas nuolat didėjo, Švedijos biometano gamyba nesikeitė ir galėjo būti užtikrinta tik papildomomis subsidijomis, o kitų valstybių narių gamintojai, kurie negavo subsidijų, buvo visiškai išstumti iš Švedijos rinkos.

(81) EREF pateikė bendrą pareiškimą, kad subsidijų negavę gamintojai buvo priversti pasitraukti iš rinkų dėl nepalankios konkurencinės padėties, susidariusios dėl nekontroliuojamos tarpvalstybinės subsidijuojamo biometano prekybos.

([37]) Žr. sprendimo pradėti procedūrą 2.7 skirsnį.

([38]) . Remiantis Švedijos dujų asociacijos parengta SEA skirta ataskaita. Ataskaitoje paaiškinama, kad išsamių statistinių duomenų apie biodujų importą ir eksportą nėra, tačiau bendras biodujų naudojimas Švedijoje šioje ataskaitoje kol kas apskaičiuotas kaip biodujų gamyba ir grynasis biodujų importas per Vakarų Švedijos dujų tinklą (importas atėmus eksportą). Ataskaitoje nepaaiškinama, kaip apskaičiuojama Danijos dalis (galimai remiantis kilmės garantijomis).

3.2. **Tariama kompensacijos permoka**

(82) DEA patvirtino, kad atitinkama Danijos biodujų schema yra sprendimo pradėti procedūrą 89 konstatuojamosios dalies b punkte nurodyta schema, t. y. schema, pagal kurią remiamas biodujų gamybos modernizavimas, kad jas būtų galima pradėti tiekti į dujų tinklą. DEA nurodė, kad Komisija šią schemą patvirtino 2013 m. ([39]) ir kad dėl jos teikiamų paraiškų priėmimas nutrauktas 2019 m. ([40]) DEA patvirtino, kad sprendimo pradėti procedūrą 2.9 skirsnyje pateiktas Danijos biodujų schemos ir Danijos kompensacijos permokos tyrimo aprašymas yra teisingas. Jie paaiškino, kad pagal Danijos biodujų schemą pagalbos gavėjai i) gauna vienodą priemoką prie gamtinių dujų rinkos kainos, ii) turi teisę gauti ir parduoti kilmės garantijas ir kad visos šios pajamos (iš dujų pardavimo (t. y. gamtinių dujų kainos), kilmės garantijų pardavimo ir priemokos) įtraukiamos į Danijos biodujų gamintojų metines finansines ataskaitas. Metinis kompensacijos permokos vertinimas grindžiamas pagalbos gavėjų finansinėse ataskaitose pateikta informacija apie visą schemą ([41]). DEA nurodė, kad taikant šį metodą atsižvelgiama į Švedijos schemų poveikį, nes padidėjusi biodujų paklausa atsispindės didesnėse pajamose, kurios bus nurodytos pagalbos gavėjų metinėse finansinėse ataskaitose. DEA teigė, kad jos taikomas metinis kompensacijos permokos vertinimas yra griežtas, nes jis grindžiamas viešai prieinama apskaitininkų patikrinta informacija. DEA taip pat paaiškino, kad Danija vertinimą atlieka *ex post* tęstiniu trejų metų laikotarpiu. Jei iš ankstesnio trejų metų laikotarpio matyti, kad pagalbos gavėjams buvo išmokėta per didelė kompensacija, priemoka sumažinama. DEA nurodė, kad atlikus 2018–2020 m. ir 2019–2021 m. vertinimą kompensacijos permoka nenustatyta. DEA pridūrė, kad 2023 m. vertinime pirmą kartą nurodyta kompensacijos permoka 2020–2022 m. laikotarpiu. Tai rodo, kad kompensacijos permoka visų pirma susidarė dėl per šį laikotarpį padidėjusių dujų kainų. Todėl Danija, norėdama tai ištaisyti, per kitus trejus metus priemoką sumažino.

(83) Švedijos dujų asociacija paaiškino, kad Švedija jau daugelį metų taiko kasmetinį kontrolės mechanizmą, kad nustatytų galimą kompensacijos permoką Švedijoje ir kad iki šiol kompensacijos už biodujas permokos nebuvo nustatytos. Švedijos dujų asociacija nurodė, kad stebėsenos ataskaitose atsižvelgiama į biodujų gamybos Švedijoje sąnaudas, įskaitant bet kokią gamintojams suteiktą pagalbą. Švedijos dujų asociacija taip pat paaiškino, kad ataskaitos dėl importuojamų biodujų yra grindžiamos importo kainomis, nes Švedija negali stebėti gamybos sąnaudų ar pagalbos, suteiktos kitose šalyse, ir kad bet kuriuo atveju atsižvelgiama į kitose šalyse suteiktą pagalbą, nes ji turės įtakos į Švediją eksportuojamų biodujų kainai.

(84) Be to, Švedijos dujų asociacija pažymėjo, kad jeigu schemas derinant su Danijos pagalba gamybai Danijos gamintojams būtų skiriamos per didelės kompensacijos, tai būtų matyti Danijos kontrolės mechanizme, nes pastarajame atsižvelgiama į visas sąnaudas ir pajamas, įskaitant pajamas, susijusias su dujų ir kilmės garantijų pardavimu, taip pat į Danijos pagalbą.

(85) Savo pastabose „Landwärme“ kritikavo apskaičiavimo metodą, kurį Komisija taikė nustatydama didžiausią leistiną pagalbos dydį vertindama biometano pagalbos schemas, įskaitant Švedijos schemas, atsižvelgdama į du aspektus. „Landwärme“ nuomone, taikant šį metodą sudaromos sąlygos skirti kompensacijos permoką, nes neatsižvelgiama į 1) pajamas, gautas pardavus kilmės garantijas, ir 2) kitose valstybėse narėse suteiktą pagalbą. Dėl pirmojo punkto „Landwärme“ paaiškino, kad pajamos, gautos pardavus kilmės garantijas, yra pelnas biometano gamintojams. Kadangi iš šio pelno biometano gamintojai gali (iš dalies) kompensuoti biometano gamybos sąnaudas, į jį reikia atsižvelgti nustatant didžiausią leistiną pagalbos dydį, nes priešingu atveju taikant mokesčių schemas gali būti skirta kompensacijos permoka. Dėl antrojo punkto „Landwärme“ teigė, kad Komisijos taikytu skaičiavimo metodu atsižvelgiama tik į nacionalines aplinkybes ir neatsižvelgiama į tarpvalstybinę prekybą. Tačiau į kitas valstybes nares eksportuojamam biometanui jau gali būti suteikta pagalba kilmės šalyje. Tokiomis aplinkybėmis papildomos sąnaudos, susijusios su biometano gamyba, jau yra iš dalies arba visiškai kompensuotos. Todėl importuojančiose valstybėse narėse suteikus papildomą pagalbą, gali susidaryti kompensacijos permoka.

([39]) · 2013 m. lapkričio 14 d. Komisijos sprendimas byloje SA.35485 (2012/N) – Danija, Pagalba visų formų biodujų naudojimui – A (OL C 292, 2015 9 4, p. 3).

([40]) . Žr. 2019 m. gruodžio 27 d. įstatymo Nr. 1566 1 ir 2 skirsnius (dokumentas danų kalba: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/1566) ir 2020 m. balandžio 28 d. Vykdomojo potvarkio Nr. 547 5 skirsnį (dokumentas danų kalba: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/547).

([41]) . Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad šis vertinimas grindžiamas reprezentatyvių pagalbos gavėjų, t. y. pagalbos gavėjų, kurių vienintelė arba pagrindinė veikla yra susijusi su biodujomis, metinėmis finansinėmis ataskaitomis. Pavyzdžiui, 2022 m. schemoje iš viso dalyvavo 57 įmonės, iš kurių buvo nustatytos 49 reprezentatyvios įmonės, sudarančios 96 proc. pagal schemą remiamų įmonių kiekio.

(86) „Landwärme“ pateikė skaičiavimus, kad įrodytų, jog dėl Danijos pagalbos, Švedijos atleidimo nuo mokesčių ir kilmės garantijų sumavimo Danijos gamintojams skiriama per didelė kompensacija. „Landwärme“ palygino biometano gamybos sąnaudas, kurios, remiantis įmonės „Landwärme“ rinkos žiniomis, yra 67,5 EUR/MWh, su pajamomis, kurias sudaro fizinė dujų vertė (13,27 EUR/MWh), ir teigė, kad skirtumas jau viršija Danijos pagalbą gamybai (54,23 EUR/MWh, palyginti su 55,27 EUR/MWh). Tuomet „Landwärme“ pridėjo Švedijos pagalbą (29,5 EUR/MWh) ir pajamas iš kilmės garantijų (neįvertintas kiekybiškai). Tuo remdamasi „Landwärme“ tvirtino, kad kompensacijos permoka yra lygi Švedijos pagalbai kartu su kilmės garantijos kaina (taip pat nedidele Danijos pagalbos dalimi) ([42]).

(87) Galiausiai, siekdama užtikrinti, kad kompensacijos nebūtų perteklinės, „Landwärme“ rekomendavo Švedijai netaikyti schemos importuojamam biometanui, kuris buvo subsidijuojamas jo kilmės šalyje.

(88) Įmonės „Green Gas Advisors“ teigimu, Danija apskaičiavo, kad paramos vietos gamintojams pakaks, jei bus derinama įdiegimo į tinklą parama ir kilmės garantijų pardavimas, todėl bet kokia papildoma parama, be kilmės garantijų pardavimo už Danijos ribų, būtų per didelė kompensacija už gamybos sąnaudas, nes už fizinį metaną būtų kompensuojama du kartus.

(89) EREF ir „Eurogas“ pateikė bendrų pastabų dėl to, kad susumavus kelių skirtingų šalių pagalbos schemas gali atsirasti kompensacijos permoka ir iškraipymas ES rinkoje ir kad Komisija, priimdama sprendimus, turėtų stebėti pagalbos suderinamumą, ypač atsižvelgdama į tarpvalstybinius aspektus ir pagalbos schemų sąveiką. EREF išreiškė apgailestavimą, kad PKAAE gairėse nenumatyta, jog subsidijuojamos atsinaujinančiųjų išteklių dujos negali būti eksportuojamos į ES rinką.

3.3. **Kitos trečiųjų šalių pastabos**

3.3.1. *AEI tikslų apskaita*

(90) Kai kurie suinteresuotieji subjektai teigė, kad gali būti pažeista AIED II, kiek tai susiję su AEI tikslų apskaitos metodais, kuriuos gali taikyti skirtingos valstybės narės, ir galimu dvigubu to paties energijos vieneto įskaičiavimu į AEI tikslus, susijusius su tarpvalstybine subsidijuojamo biometano prekyba.

3.3.2. *Galimybė taikyti skirtingus mokesčių tarifus*

(91) Švedijos dujų asociacija atsakė į galimą Bendrojo Teismo nuomonę, kad Švedija turėtų arba galėtų taikyti skirtingus mokesčių lygius, priklausomai nuo skirtingose kilmės šalyse gautos pagalbos ([43]).

(92) Švedijos dujų asociacija teigė, kad pagal Energijos mokesčių direktyvą ([44]) leidžiama taikyti skirtingus mokesčių lygius, atsižvelgiant į biomasės kiekį, bet ne į kilmę ir ne į pagalbos gamybai dydį. Be to, pagal SESV 110 straipsnį valstybėms narėms neleidžiama importuojamiems produktams taikyti jokių vidaus mokesčių, be tų, kurie taikomi panašiems vidaus produktams. Taigi, kad Energijos mokesčių direktyvoje numatyta galimybė diferencijuoti mokesčių lygius pagal biomasės kiekį būtų praktiškai įgyvendinama, valstybės narės turi turėti galimybę importuojamiems ir šalyje pagamintiems produktams taikyti vienodą mokesčių sumažinimo lygį, net jei gamybos sąnaudos ir pagalbos gamybai dydžiai įvairiose šalyse skiriasi, o taip paprastai ir būna. Švedijos dujų asociacija padarė išvadą, kad tikslinga, jog tokioje situacijoje būtų taikomas perspektyvus metodas, kuriuo, atsižvelgiant į pagalbą vidaus gamybai ir pagalbą, suteiktą kitų šalių gamintojams, būtų galima nustatyti ir ištaisyti bet kokią galimą kompensacijos permoką. Švedijos dujų asociacija teigė, kad toks metodas, kaip aprašyta pirmiau, Švedijoje yra taikomas.

([42]) . „Landwärme“ nepateikė įrodymų, pagrindžiančių naudotus duomenis. Švedijos pagalbos suma yra visa mokesčių lengvatos suma, todėl daroma prielaida, kad visa mokesčių lengvata perkeliama gamintojui.

([43]) . EU:T:2022:853, 122 punktas.

([44]) . 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, 2003 10 31, p. 51).

3.3.3. *Papildomos „Landwärme“ pastabos dėl Švedijos priemonių sumavimo*

(93) Savo pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą „Landwärme“ taip pat išreiškė abejones dėl kompensacijos permokos rizikos, kuri gali atsirasti dėl Švedijos pagalbos gamybai, teikiamos Švedijos biometano gamintojams. Įmonės „Landwärme“ žiniomis, apie šią pagalbą Komisijai niekada nebuvo pranešta, nors ji turėjo didelės įtakos mokesčių schemos vertinimui. „Landwärme“ teigė, kad Švedija, nustatydama pagalbos pagal mokesčių schemą dydį, turėtų atsižvelgti į šią pagalbą gamybai. Priešingu atveju, susumavus abi pagalbos priemones, galėtų susidaryti kompensacijos permoka. Antra, Švedija turėtų užtikrinti, kad biometano, dėl kurio biometano gamintojai gavo pagalbą gamybai, kilmės garantijos nebūtų galima eksportuoti, nebent biometano gamintojas grąžintų visą subsidiją Švedijai. Priešingu atveju Švedijos biometano gamintojams bus leidžiama sumuoti subsidijas eksportuojant savo kilmės garantijas. Galiausiai Švedija turėtų užtikrinti, kad subsidijos suteikimas būtų nurodytas kilmės garantijoje, kad būtų užkirstas kelias reikalavimų apėjimui ir kad būtų atmesta dvigubo subsidijavimo kitoje šalyje galimybė, jei kilmės garantijos būtų eksportuojamos.

4. ŠVEDIJOS PASTABOS

(94) Šiame skirsnyje apibendrinamos 2024 m. kovo 5 d. iš Švedijos gautos pastabos dėl sprendimo pradėti procedūrą ir 2024 m. gegužės 6 d. gautos pastabos dėl trečiųjų šalių pastabų.

4.1. Biodujų importo augimą lemiantys veiksniai

(95) Švedija paaiškino, kad neturi empirinių duomenų apie atleidimo nuo mokesčių poveikį importuojamų biodujų kiekiui, tačiau mano, kad koreliacijos nėra. Kadangi biodujos apmokestinamos vienodai, nepriklausomai nuo kilmės, pats atleidimas nuo mokesčių neturi įtakos biodujų kilmei.

(96) Švedija pripažino, kad subsidijos Danijoje galėjo turėti įtakos importui į Švedijos rinką. Tačiau Švedija pažymi, kad importo iš Danijos padidėjimą gali lemti ir kiti veiksniai, nes dujų rinka yra tarptautinė ir sudėtinga.

(97) Atsakydama į įmonės „Landwärme“ pastabas, Švedija paaiškino, kad atleidimas nuo mokesčių už biodujų vartojimą nelemia, nedidina ar neneutralizuoja Švedijos, Danijos ir Vokietijos biodujų kainų skirtumų, kai visoms biodujoms taikomos vienodos sąlygos. Atleidimas nuo mokesčių gali (ir juo siekiama) daryti įtaką galutinei biodujų rinkos kainai, palyginti su gamtinėmis dujomis. Atleidimas nuo mokesčių turės įtakos Švedijoje suvartojamų biodujų ir gamtinių dujų kiekiui – tai bus palankiau biodujoms. Tačiau tol, kol atleidimas nuo mokesčių bus vienodas visoms biodujoms, jis niekada nelems santykinio skirtingose kilmės šalyse suvartojamų biodujų kiekio. Kol biodujų gamintojai vienoje valstybėje narėje gaus didesnę pagalbą gamybai nei gamintojai kitoje valstybėje narėje, biodujų gamybos sąnaudos pirmojoje valstybėje narėje visada bus mažesnės, nes kitos gamybos sąnaudos yra panašios. Be to, neatsižvelgiant į gautą pagalbą, dviejų valstybių narių arba dviejų gamintojų gamybos sąnaudos visada gali skirtis. Švedija daro išvadą, kad vienodas atleidimas nuo mokesčių nelemia ir nepadidina jokių esamų iškraipymų tarp biodujų sektoriaus subjektų.

4.2. Tariama kompensacijos permoka

(98) Švedija teigė, kad yra įdiegti kontrolės mechanizmai galimai kompensacijos permokai Švedijoje stebėti. Iš 2018 ir 2019 m. stebėsenos ataskaitų matyti, kad kompensacijos permokos nebuvo, ir jose prognozuojama, kad permokos neturėtų būti ir ateityje. Stebėsenos ataskaitose atsižvelgiama į biodujų gamybos Švedijoje sąnaudas. Kalbant apie importuojamas biodujas, skaičiavimai grindžiami importo kainomis, kurios atspindi kitos valstybės narės gamintojui suteiktos pagalbos sumas ir kilmės garantijas. Švedija paaiškino, kad ji negali atsižvelgti į importuojamų biodujų gamybos sąnaudas – nei Švedija, nei importuotojai negalėjo žinoti apie kitų šalių gamintojų gamybos sąnaudas ar jiems suteiktą pagalbą.

(99) Be to, Švedija pripažino, kad Danijoje yra kontrolės mechanizmas, pagal kurį į finansavimo trūkumo analizę įtraukiamos visos pajamos, įskaitant pajamas iš kilmės garantijų. Švedija paaiškino, kad kai Danijos gamintojai jai parduoda biodujas, eksporto kainos pajamose atsispindi taip pat, kaip importo kainos atsispindi Švedijos pirkėjų sąnaudose. Danijos ir Švedijos mechanizmai šiuo atžvilgiu papildo vienas kitą ir padeda stebėti galimą kompensacijos permoką kiekvienoje rinkoje.

(100) Dėl konkrečių įmonės „Landwärme“ pastabų Švedija paaiškino, kad:

(a) visos pajamos iš kilmės garantijų įtraukiamos į Danijos kompensacijos permokos tyrimą;

(b) atlikdama kompensacijos permokos tyrimą Danija atsižvelgia į visas pajamas, t. y. taip pat į pajamas, gautas parduodant dujas užsienyje. Į Danijos kilmės garantijas ir pagalbą gamybai atsižvelgiama ne tik Danijos, bet ir Švedijos tyrime, vertinant importo kainas;

(c) kalbant apie įmonės „Landwärme“ pateiktą kiekybinį įvertinimą (žr. 86 konstatuojamąją dalį), nurodytos gamybos sąnaudos, remiantis Švedijos stebėsenos ataskaitose pateikta informacija, yra nuvertintos ir neatspindi Švedijos importuotojų patirtų faktinių biodujų sąnaudų (kurias lemia rinkos paklausa).

(101) Dėl įmonės „Landwärme“ rekomendacijos Švedijai netaikyti schemos importuojamam biometanui, kuris buvo subsidijuojamas jo kilmės šalyje, Švedija teigė, kad valstybės pagalbos taisyklėmis nedraudžiama sumuoti pagalbą ir kad šiuo pasiūlymu neatsižvelgiama į tai, ar pagalbos sumavimas iš tikrųjų lemia kompensacijos permoką.

4.3. **Kitos pastabos**

4.3.1. *AEI tikslų apskaita*

(102) Švedija paaiškino, kad tas pats energijos vienetas nėra du kartus įskaičiuojamas į AEI tikslus, susijusius su tarpvalstybine subsidijuojamo biometano prekyba Švedijoje.

4.3.2. *Galimybė taikyti skirtingus mokesčių tarifus*

(103) Švedija sureagavo į Bendrojo Teismo galimą nuomonę, kad Švedija turėtų arba galėtų taikyti skirtingus mokesčių lygius, priklausomai nuo skirtingose kilmės šalyse gautos pagalbos ([45]).

(104) Švedija teigė, kad skirtingų mokesčių tarifų taikymas pagal dujų kilmę yra neįmanomas ir nepagrįstas dėl kelių priežasčių. Akcizai yra netiesioginiai mokesčiai, susiję su produktais, ir jų negalima nustatyti kiekvienam atskiram atvejui, tačiau jie turėtų būti vienodi visiems tų pačių prekių naudotojams, jas naudojantiems tais pačiais tikslais. Be to, ES suderintų akcizų tikslas neturėtų būti suvienodinti skirtingų valstybių narių prekių gamybos sąnaudas. Be to, mokesčių sumažinimu papildoma pagalba gamybai, nes jais siekiama skirtingų tikslų – atitinkamai didinti biodujų paklausą ir gamybą.

(105) Švedija taip pat nurodė, kad iš esmės pagal Energijos mokesčių direktyvą energetikos produktams, kurių KN kodai yra tie patys (kuriais neatsižvelgiama į kilmės šalį), turėtų būti taikomas toks pats mokesčių lygis. Švedija taip pat pažymėjo, kad ES nėra suderinto prioriteto, pagal kurį būtų remiamos biodujos: Komisija, nustačiusi, kad dėl pagalbos gamybai vienoje valstybėje narėje atleidimas nuo mokesčių kitoje valstybėje narėje yra neįmanomas, rinktųsi visoms valstybėms narėms tinkamiausią paramos priemonę, t. y. pagalbą gamybai.

(106) Švedija padarė išvadą, kad būtų tikslingiau ir veiksmingiau reikalauti, kad pagalba gamybai nebūtų teikiama eksportuojamiems produktams, palyginti su reikalavimu taikyti atskirus akcizo tarifus atsižvelgiant į biodujų kilmę.

4.3.3. *Papildomos „Landwärme“ pastabos dėl Švedijos priemonių sumavimo*

(107) Šiuo klausimu Švedija paaiškino, kad įmonės „Landwärme“ nurodytos pagalbos schemos įgyvendinamos pagal BBIR (žr., pavyzdžiui, SA.111255 ir SA.112758). Švedija patvirtino, kad pagal BBIR reikalavimus, nustatant proporcingą pagalbos gamybai dydį Švedijoje, atsižvelgiama į bet kokią kitą pagalbą, pavyzdžiui, atleidimą nuo mokesčių, o tai reiškia, kad į tariamą sumavimo problemą jau atsižvelgta. Galiausiai Švedija paaiškino, kad kol kas Švedijos biodujų gamintojams kilmės garantijos neišduodamos.

([45]) . EU:T:2022:853, 122 punktas.

5. SCHEMŲ VERTINIMAS

5.1. Pagalbos buvimas

(108) SESV 107 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

(109) Kad galėtų padaryti išvadą, ar suteikta valstybės pagalba, Komisija turi įvertinti, ar vertinama priemonė atitinka visus SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus (t. y. valstybės išteklių perdavimo ir priskyrimo valstybei, atrankiojo pranašumo, galimo konkurencijos iškraipymo ir poveikio ES vidaus prekybai).

(110) Sprendime pradėti procedūrą Komisija jau padarė preliminarią išvadą (žr. sprendimo pradėti procedūrą 99–105 konstatuojamąsias dalis), kad schemos yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

5.1.1. *Priskyrimas ir valstybiniai ištekliai*

(111) Atleidimai nuo mokesčių nustatyti Švedijos įstatyme (1994:1776) dėl akcizų (žr. 18 konstatuojamąją dalį) ir jais sumažinamos valstybės mokestinės pajamos. Todėl jie priskirtini valstybei ir yra finansuojami iš valstybinių išteklių.

5.1.2. *Atrankusis pranašumas ir pagalbos gavėjai*

(112) Tiesioginiai schemų pagalbos gavėjai yra mokesčių mokėtojai pagal variklių degalų schemą ir galutiniai naudotojai pagal šildymo kuro schemą (žr. 32 ir 33 konstatuojamąsias dalis). Būtent jie nemoka mokesčio, kuris paprastai būtų mokamas mokesčių agentūrai, arba mokesčių agentūros prašo grąžinti mokestį, kurį jie sumokėjo už tvarias biodujas ir biopropaną ne iš maistinių augalų.

(113) Tačiau schemos taip pat netiesiogiai naudingos tvarių biodujų ir biopropano ne iš maistinių augalų gamintojams, nes padidėjo jų produktų paklausa (žr. 35 konstatuojamąją dalį).

(114) Pranašumas yra atrankusis, nes jis susijęs tik su tvariomis biodujomis ir biopropanu ne iš maistinių augalų, kurie yra gamtinių dujų ir SND pakaitalai.

5.1.3. *Poveikis prekybai ir įtaka konkurencijai*

(115) Kadangi transportui ir šildymui skirtomis biodujomis ir biopropanu prekiaujama tarp valstybių narių ir jie yra iškastinio kuro pakaitalai, atleidimas nuo mokesčių gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją.

(116) Visų pirma pietvakarinė Švedijos dalis yra prijungta prie Europos dujų tinklo per Daniją. Todėl Švedija prekiauja dujomis ir biodujomis su kaimyninėmis šalimis, visų pirma su Danija. Stokholme taip pat veikia regioninis dujų tinklas, kuriame naudojamos vietoje įdiegtos biodujos ir atgabentos SGD / SBD. Tačiau Komisija pažymi, kad likusioje šalies dalyje Švedijos biodujų rinka daugiausia yra nepriklausoma nuo pagrindinio tinklo – veikia keli vietos ir regioniniai tinklai arba atskiros biodujų įmonės ir degalinės (žr. 37 konstatuojamąją dalį).

5.1.4. *Išvada dėl valstybės pagalbos buvimo*

(117) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau (žr. 111–116 konstatuojamąsias dalis), ir kaip nurodyta ankstesniuose sprendimuose ([46]), Komisija daro išvadą, kad schemos yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

([46]) . Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimo byloje SA.43302 (2015/N) (OL C 241, 2016 7 1, p. 6) 21 konstatuojamąją dalį.

5.2. **Pagalbos teisėtumas**

(118) Nors Švedijos valdžios institucijos apie schemas pranešė prieš pradedant jas taikyti, Bendrasis Teismas panaikino 2020 m. sprendimus, kuriais schemas leista taikyti. Todėl schemos turi būti laikomos neteisėtomis ([47]).

5.3. **Pagalbos suderinamumas**

5.3.1. *Teisinis vertinimo pagrindas*

(119) SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyta, kad Komisija gali pripažinti, kad suderinama yra „*pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui*“. Todėl suderinama pagalba pagal tą Sutarties nuostatą turi padėti plėtoti tam tikrą ekonominę veiklą (arba sritį) ([48]). Be to, pagalba neturėtų iškraipyti konkurencijos taip, kad prieštarautų bendram interesui.

(120) Kaip minėta 71 konstatuojamojoje dalyje, Komisija įvertino schemų suderinamumą su vidaus rinka nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2022 m. sausio 26 d., remdamasi VPAAEG 3.2 ir 3.3 skirsniuose nustatytomis sąlygomis, ir nuo 2022 m. sausio 27 d., remdamasi PKAAE gairių 3 ir 4.1 skirsniuose nustatytomis sąlygomis.

5.3.2. *Vertinimas pagal VPAAEG*

5.3.2.1. Pozityvioji sąlyga: pagalba turi skatinti ekonominės veiklos plėtrą

5.3.2.1.1. Ekonominės veiklos plėtra

(121) Pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą tam, kad priemonę būtų galima laikyti suderinama su vidaus rinka, ja turi būti prisidedama prie tam tikros ekonominės veiklos (arba srities) plėtros ([49]).

(122) Komisija pažymi, kad šiomis schemomis, atleidžiant nuo mokesčių, remiamas tvarių biodujų ir biopropano, naudojamų kaip variklių degalai arba šildymo kuras, vartojimas, taigi netiesiogiai ir tvarių biodujų bei biopropano gamyba (žr. 35 konstatuojamąją dalį). Todėl pagal schemas remiama ekonominė veikla yra tvarių biodujų ir biopropano gamyba.

(123) Schemų tikslas – padėti pasiekti 28 konstatuojamojoje dalyje nurodytus tikslus.

(124) Todėl Komisija daro išvadą, kad schemos skatina ekonominės veiklos plėtrą, kaip reikalaujama SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte.

5.3.2.1.2. Skatinamasis poveikis

(125) Pagalba daro skatinamąjį poveikį, jei ji skatina pagalbos gavėją keisti savo elgesį, susijusį su tam tikros ekonominės veiklos, kuri vykdoma teikiant pagalbą, plėtra, ir jei be pagalbos elgesys nepasikeistų ([50]). Taip visų pirma yra tuo atveju, kai atsinaujinančiųjų išteklių energijos sąnaudos viršija atitinkamos rūšies energijos rinkos kainą ir pagalba gali padėti sumažinti šias papildomas aplinkosaugos sąnaudas.

([47]) . Žr. SESV 108 straipsnio 3 dalį ir 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *CELF*, C-199/06, EU:C:2008:79, 61–64 punktus.
([48]) . 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas *Austrija prieš Komisiją*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 20 ir 24 punktai.
([49]) . 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas *Austrija prieš Komisiją*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 20 ir 24 punktai.
([50]) . Šiuo klausimu žr. VPAAEG 49 ir 120 punktus, taip pat 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimą *Austrijos Respublika prieš Komisiją*, C-594/18 P, EU:C:2020:742.

(126) Kaip parodyta 1, 2 ir 3 lentelėse, mokesčių mokėtojams biodujų, naudojamų kaip variklių degalai arba šildymo tikslais, vieneto kaina yra didesnė už gamtinių dujų vieneto rinkos kainą. Švedija aiškina, kad tas pats pasakytina ir apie biopropaną. Kaip minėta 51 ir 57 konstatuojamosiose dalyse, Švedija įsipareigojo įtraukti biopropaną į metines stebėsenos ataskaitas ir palyginti jo sąnaudas su iškastinio propano kaina bei prireikus pakoreguoti pagalbos dydį, kad būtų išvengta kompensacijos permokos. Be to, Švedija pritaikys savo metines stebėsenos ataskaitas, kad būtų atsižvelgta į ATLPS išimtis, taikomas biodujų frakcijai, naudojamai šilumos ir kogeneracinėse jėgainėse, laikydamasi stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimų, kai jie bus priimti pagal Direktyvą 2003/87/EB.

(127) Kadangi atleidžiant nuo mokesčių bus skatinama naudoti tvarias biodujas ir biopropaną, tokiu būdu taip pat bus skatinama gaminti šių rūšių kurą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Todėl Komisija mano, kad pagalba turės skatinamąjį poveikį pagal VPAAEG 49 punktą.

5.3.2.1.3. Atitinkamos Sąjungos teisės nuostatos pažeidimo nebuvimas

(128) Valstybės pagalba negali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka, jei remiama veikla, pagalbos priemonė arba su ja susijusios sąlygos neišvengiamai pažeidžia Sąjungos teisę ([51]).

(129) Kaip minėta 25 konstatuojamojoje dalyje, Švedija užtikrins, kad bet kokia pagalba pagal schemas būtų teikiama tik biodujoms ir biopropanui, atitinkantiems taikomus ES tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio kriterijus, nustatytus AIED I ir AIED II.

(130) Švedija taip pat patvirtino, kad remiantis VPAAEG 113 punktu pagalba pagal schemas nebus teikiama biodegalams iš maistinių augalų (žr. 20 konstatuojamąją dalį).

(131) Kadangi schemos susijusios su energiniams produktams taikomu atleidimu nuo akcizų, Komisija taip pat įvertino jų atitiktį Energijos mokesčių direktyvai.

(132) Energijos mokesčių direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje valstybėms narėms leidžiama biodegalams taikyti atleidimą nuo mokesčio arba lengvatinį mokesčio tarifą. Pagal 16 straipsnio 2 dalį atleidimas nuo mokesčių arba mokesčių sumažinimas taikomas tik tai produkto daliai, kuri faktiškai gaunama iš biomasės, kaip ir yra pagal schemas (27 konstatuojamoji dalis), nes atleidimas nuo mokesčių taikomas tik daliai biodujų ir biopropano.

(133) Be to, schemos taip pat atitinka Energijos mokesčių direktyvos 16 straipsnio 3 dalį, kurioje nustatyta, kad valstybių narių taikomas atleidimas nuo mokesčio arba jo sumažinimas koreguojami siekiant atsižvelgti į žaliavų kainų pokyčius, kad būtų išvengta produktų gamybos procese atsiradusių papildomų sąnaudų per didelio kompensavimo. Komisija pažymi, kad Švedija kasmet stebi atitinkamų produktų kainas ir prireikus koreguoja pagalbos dydį, kad ateityje būtų išvengta kompensacijos permokos rizikos (žr. 43 konstatuojamąją dalį).

(134) Kaip nurodyta 36 konstatuojamojoje dalyje, atleidimas nuo akcizo taikomas neatsižvelgiant į biodujų ar biopropano kilmę, todėl jis atitinka laisvo judėjimo taisykles. Kitų valstybių narių importuojamai energijai taikomiems akcizams taikytinas fiskalinis režimas turi atitikti Direktyvą 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, kuria panaikinama Direktyva 92/12/EEB ([52]).

(135) Dėl trečiųjų šalių pastabos dėl AEI tikslų apskaitos metodikos (žr. 90 konstatuojamąją dalį) Komisija mano, kad tokie metodologiniai klausimai neturi įtakos nei pagalbos priemonės objektui, t. y. biodujų ar biopropano naudojimo skatinimui, nei yra susiję su pagalbos priemonės sąlygomis, kurios yra taip neatsiejamai susijusios su pagalbos objektu, kad jų neįmanoma vertinti atskirai. Todėl Komisija šio klausimo nevertina šiame sprendime dėl valstybės pagalbos.

([51]) · 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas *Austrija prieš Komisiją*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 44 punktas.

([52]) . O nuo 2023 m. vasario 13 d. – Direktyvą (ES) 2020/262, kuria pakeičiama Direktyva 2008/118/EB (2019 m. gruodžio 19 d. Direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (nauja redakcija) (OL L 058, 2020 2 27, p. 4)).

(136) Todėl Komisija daro išvadą, kad schemomis nepažeidžiamos atitinkamos Sąjungos teisės nuostatos.

5.3.2.2. Negatyvioji sąlyga: pagalbos priemonė negali trikdyti prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui

5.3.2.2.1. Rinka, kuriai pagalba daro poveikį

(137) Rinka, kuriai pagalba daro poveikį, yra tvarių biodujų ir biopropano rinka Švedijoje ir ES.

5.3.2.2.2. Teigiamas pagalbos priemonės poveikis

(138) Kaip nurodyta 5.3.2.1.1 skirsnyje, šia priemone prisidedama prie tam tikros ekonominės veiklos, t. y. tvarių biodujų ir biopropano gamybos, plėtros. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros skatinimas yra vienas iš Sąjungos energetikos politikos tikslų.

5.3.2.2.3. Neigiamas pagalbos priemonės poveikis vidaus rinkai: pagalbos priemone kiek įmanoma labiau sumažinamas konkurencijos ir prekybos iškraipymas

5.3.2.2.3.1. Valstybės intervencijos poreikis

(139) Pagal VPAAEG 3.2.2 poskirsnį valstybė narė turi įrodyti, kad valstybės intervencija yra reikalinga ir, visų pirma, kad pagalba yra būtina, kad būtų panaikintas rinkos nepakankamumas, kuris kitu atveju liktų nepanaikintas. Kalbant apie atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, Komisija daro prielaidą, kad dėl VPAAEG 115 punkte nurodytų priežasčių išlieka rinkos nepakankamumas, kurį galima pašalinti teikiant pagalbą atsinaujinančiųjų išteklių energijai.

(140) Be valstybės intervencijos biodujoms ir biopropanui būtų taikomi tokie patys mokesčių tarifai kaip ir atitinkamam iškastiniam kurui, gamtinėms dujoms ir SND. Kaip parodyta 1–3 lentelėse, be valstybės intervencijos biodujos ir biopropanas, naudojami kaip variklių degalai arba šildymo kuras, būtų brangesni už jiems lygiavertį iškastinį kurą. Todėl Komisija mano, kad jų nebūtų parduodama tiek, kiek reikia siekiant aplinkos apsaugos tikslų, kurie yra šių schemų uždavinys. Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad pagalba yra būtina.

(141) Be to, kaip nurodyta 26 konstatuojamojoje dalyje, Švedija patvirtino, kad biodujoms ir biopropanui, kuriems teikiama parama pagal schemas, nebūtų taikoma kvotų sistema, maišymo įpareigojimai ar kitos panašaus poveikio sistemos. Todėl VPAAEG 114 punkto yra laikomasi.

5.3.2.2.3.2. Tinkamumas

(142) Pagal VPAAEG 40 punktą siūloma priemonė turi būti tinkama priemonė atitinkamam politikos tikslui pasiekti. Pagal VPAAEG 116 punktą Komisija daro prielaidą, kad valstybių narių teikiama pagalba, skirta jų klimato kaitos ir tvarumo tikslams pasiekti, yra tinkama ir turi ribotą iškraipomąjį poveikį, jei tenkinamos visos kitos suderinamumo sąlygos.

(143) Komisija pažymi, kad atleidimas nuo mokesčių skatina tvarių biodujų ir biopropano vartojimą, taigi ir jų gamybą. Schemų tikslas – padėti pasiekti 28 konstatuojamojoje dalyje nurodytus nacionalinius ir ES tikslus.

(144) Komisija mano, kad pagalba mokesčių sumažinimo forma iš esmės yra tinkama priemonė skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimą, jei tenkinamos visos kitos suderinamumo sąlygos.

5.3.2.2.3.3. Proporcingumas (įskaitant sumavimą)

5.3.2.2.3.3.1. Proporcingumas

(145) Pagal VPAAEG 131 punktą veiklos pagalba, teikiama atsinaujinančiųjų išteklių energijai, išskyrus elektros energiją, turi atitikti visas šias sąlygas:

(a) pagalba vienam energijos vienetui neviršija bendrų išlygintų energijos gamybos naudojant tą technologiją sąnaudų (angl. LCOE) ir atitinkamos energijos rinkos kainos skirtumo (kompensacijos permokos nėra);

(b) į LCOE gali būti įtraukta įprasta kapitalo grąža; apskaičiuojant LCOE, investicinė pagalba išskaičiuojama iš bendros investicijų sumos;

(c) gamybos sąnaudos yra reguliariai – bent kartą per metus – atnaujinamos;

(d) pagalba teikiama tik tol, kol jėgainė visiškai nusidėvi pagal įprastas apskaitos taisykles, kad LCOE pagrįsta veiklos pagalba neviršytų investicijos nusidėvėjimo.

(146) Dėl VPAAEG 131 punkto c papunktyje nustatytos sąlygos Komisija pažymi, kad Švedijos valdžios institucijos reguliariai stebi schemas. Švedija patvirtino, kad ji toliau stebės variklių degalų ir šildymo kuro rinką ir kad stebėsenos ataskaitos bus reguliariai rengiamos ir siunčiamos Komisijai. Į šias ataskaitas bus įtraukti atnaujinti biodujų sąnaudų skaičiavimai (ir biopropano skaičiavimai, jei tokia rinka vystysis). Švedija taip pat įsipareigojo, kad tuo atveju, jei išlaidos pakistų taip, kad kiltų kompensacijos permokos rizika, pagalbos dydis būtų atitinkamai pakoreguotas. Todėl Komisija mano, kad VPAAEG 131 punkto c papunktyje nustatyta sąlyga yra įvykdyta.

(147) Kaip minėta 41 konstatuojamojoje dalyje, Švedija patvirtino, kad pagalba nebus teikiama po to, kai jėgainės visiškai nusidėvės pagal įprastas apskaitos taisykles. Todėl Komisija mano, kad VPAAEG 131 punkto d papunktyje nustatyta sąlyga yra įvykdyta.

(148) Dėl VPAAEG 131 punkto a papunktyje nustatytos sąlygos Švedija paaiškino, kad iš jos 2018 ir 2019 m. stebėsenos ataskaitų matyti, kad kompensacijos už biodujas permokos nebuvo, o prognozės rodo, kad jos neturėtų atsirasti ir ateityje. Iš 1, 2 ir 3 lentelėse pateiktų SEA parengtų stebėsenos ataskaitų rezultatų matyti, kad gamtinių dujų ir biodujų kainos vis dar skiriasi, o tai yra nepalanku biodujų atžvilgiu, neatsižvelgiant į suteiktą atleidimą nuo mokesčių.

(149) Dėl VPAAEG 131 punkto b papunkčio Švedijos valdžios institucijos teigė, kad 2019 m. biodujų grąžos norma siekė apie 10 proc., o tai laikoma pagrįsta pramonės grąžos norma. Švedija įsipareigojo kasmet stebėti investicijų grąžą ir prireikus pakoreguoti pagalbos dydį.

(150) Todėl Komisija daro išvadą, kad VPAAEG 131 punkto reikalavimas yra įvykdytas.

5.3.2.2.3.3.2. Sumavimas

(151) Pagal VPAAEG 3.2.5.2 skirsnį pagalba gali būti skiriama vienu metu pagal kelias pagalbos schemas arba sumuojama su *ad hoc* pagalba, jei bendra valstybės pagalbos veiklai arba projektui suma neviršija ribų, nustatytų pagal VPAAEG numatytą didžiausią pagalbos intensyvumą.

(152) Komisija pažymi, kad neatmetama galimybė, jog gamintojas gali gauti pagalbą gamybai ir kad jo produkcijai gali būti taikomas atleidimas nuo energijos ir CO_2 mokesčių Švedijoje, jeigu ji atitinka 2.2 skirsnyje nurodytas tinkamumo sąlygas.

(153) Komisija pažymi, kad tokia parama teikiama skirtingais tiekimo grandinės etapais ir jos tiesioginiai gavėjai yra skirtingi. Pagalba gamybai teikiama pirmajame (gamybos) etape, o Švedijos atleidimo nuo mokesčių schemos taikomos paskutiniame (vartojimo) etape. Paramos gamybai tikslas – skatinti investicijas į biodujų gamybą, užtikrinant gamintojams didesnes arba stabilesnes pajamas, nei įprastai užtikrintų rinka. Vartojimo schemos tikslas – sumažinti biodujų kainą galutiniams vartotojams, kad jie rinktųsi pirkti biodujas, o ne gamtines dujas.

(154) Kaip nusprendė Bendrasis Teismas ([53]), atleidimas nuo mokesčių Švedijoje neturi poveikio gamybos sąnaudoms. Dėl jo gali padidėti paklausa, o tai savo ruožtu galėtų lemti didesnes gamintojo pajamas. Be to, Bendrasis Teismas taip pat nusprendė ([54]), kad biodujos, kurių gamybai skirta subsidija, suteiktų gamintojui galimybę parduoti biodujas tokia kaina, kuri galėtų konkuruoti su gamtinėmis dujomis.

5.3.2.2.3.3.2.1. Sumavimas su pagalba nacionalinio lygmens gamybai

(155) Kaip nurodyta 2.5 skirsnyje, Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad atleidimą nuo mokesčių ir priemones, kuriomis teikiama investicinė arba veiklos pagalba biodujų ir (arba) biopropano gamintojams, galima sumuoti. Jos taip pat paaiškino, kad pagalbos sumos, kurios galėjo būti skirtos biodujų ir (arba) biopropano gamintojams Švedijoje, bus įtrauktos į nurodytas sąnaudas ir į jas SEA atsižvelgs vykdydama kompensavimo stebėseną.

(156) Dėl „Landwärme“ pastabų dėl sumavimo su Švedijos pagalbos gamybai schemomis (žr. 93 konstatuojamąją dalį) pažymėtina, kad, atsižvelgdama į Švedijos pateiktus atsakymus (žr. 107 konstatuojamąją dalį), Komisija nenustatė, kad sumų pagal Švedijos mokesčių ir kitas pagalbos gamybai schemas sumavimas keltų kokių nors reikšmingų problemų. Komisija pažymi, kad, viena vertus, į galimą pagalbą gamybai atsižvelgiama kompensacijos pagal mokesčių schemas permokos tyrime (žr. 65 ir 66 konstatuojamąsias dalis) ir, kita vertus, Švedija užtikrina, kad teikiant pagalbą gamybai pagal BBIR būtų laikomasi BBIR nustatytų sumavimo reikalavimų (žr. 107 konstatuojamąją dalį).

(157) Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad schemos, sumuojamos su pagalba nacionalinio lygmens gamybai , atitinka VPAAEG 3.2.5.2 skirsnį ([55]).

5.3.2.2.3.3.2.2. Sumavimas su pagalba gamybai tam tikrose valstybėse narėse

(158) Kaip paaiškinta sprendime pradėti procedūrą, Komisija iš įmonės „Landwärme“ gavo informacijos, iš kurios matyti, kad 2015–2019 m. biodujų iš Danijos kiekis Švedijoje nuolat didėjo.

(159) Iš trečiųjų šalių ir Švedijos pastabų, pateiktų priėmus sprendimą pradėti procedūrą, matyti, kad per kelerius metus iki pranešimo apie schemų pratęsimą ir priėmus 2020 m. sprendimus Švedijoje padidėjo biodujų importas iš Danijos.

(160) „Landwärme“ pateikė papildomų duomenų apie šį faktą (žr. 79 konstatuojamąją dalį). „Landwärme“ nurodė, kad biometano gamintojai, sukaupę dvi subsidijas, gavo per didelę kompensaciją, ir pasinaudojo šia kompensacijos permoka, kad priverstų Švedijos biometano gamintojus ir gamintojus iš kitų valstybių narių pasitraukti iš Švedijos rinkos (žr. 80 konstatuojamąją dalį).

(161) Švedijos dujų asociacija ir Švedija mano, kad, nors subsidijos Danijoje galėjo daryti poveikį importui į Švedijos rinką, įtakos galėjo turėti ir kiti veiksniai (žr. 78 ir 96 konstatuojamąsias dalis).

(162) Tuo remdamasi Komisija mano, kad negalima atmesti galimybės, jog Danijoje suteikta pagalba galėjo turėti įtakos biodujų importo iš Danijos į Švediją didėjimui. Tačiau Komisija taip pat mano, kad iš pateiktų įrodymų negalima daryti išvados, jog esama priežastinio ryšio su kompensacijos permoka. Šis reiškinys galėjo atsirasti paprasčiausiai dėl to, kad Danijoje atsirado daugiau biodujų gamybos įrenginių, o tai yra pagalbos gamybai Danijoje tikslas, todėl padidėjo pasiūla.

([53]) . EU:T:2022:853, 25 punktas.
([54]) . EU:T:2022:853, 25 punktas.
([55]) . EU:T:2022:853, 89–91 ir 108 punktai.

(163) Komisija taip pat supranta, kad įmonės „Landwärme“ argumentai grindžiami kilmės garantijomis (kurios suteikia galimybę atsekti kilmę). Tarpvalstybinė biometano prekyba paprastai grindžiama sertifikatais. Kai biodujas pradedama tiekti į dujų tinklą, jos nesiskiria nuo gamtinių dujų. Vienintelė AIED II tikslais išduotų kilmės garantijų funkcija – įrodyti galutiniam vartotojui, kad tam tikra energijos dalis ar kiekis buvo pagaminti iš atsinaujinančiųjų išteklių. Kilmės garantijomis galima prekiauti. Kilmės garantijos turi rinkos vertę, į kurią reikėtų atsižvelgti taikant atitinkamas paramos schemas ([56]).

(164) Todėl svarbu ne tai, ar kilmės garantijomis prekiaujama, o tai, ar jos (taip pat kiti pajamų šaltiniai) yra įtrauktos į kompensacijos permokos tyrimą (-us).

(165) Komisija pažymi, kad tiek Švedija, tiek Danija atlieka kompensacijos permokos tyrimus. Komisija savo vertinimą pradės nuo Danijos kompensacijos permokos tyrimo.

(166) Kaip patvirtino Danijos valdžios institucijos (žr. 82 konstatuojamąją dalį), dėl pagalbos schemos SA.35485 ([57]) Danija kasmet atlieka kompensacijos permokos vertinimą. Skaičiavimas grindžiamas pagalbos gavėjų metinėmis finansinėmis ataskaitomis ir jame atsižvelgiama į visas sąnaudas ir pajamas, įskaitant, be kita ko, pajamas, susijusias su dujų ir kilmės garantijų pardavimu, taip pat į Danijos pagalbą. Danija vertinimą atlieka tęstiniu trejų metų laikotarpiu. Jei paaiškėja, kad per ankstesnį trejų metų laikotarpį Danijos paramos biometanui schemos naudos gavėjams buvo išmokėta per didelė kompensacija, nacionalinės valdžios institucijos peržiūri ir pritaiko pagalbos dydį. Taip atsitiko po 2023 m. vertinimo, kaip paaiškino Danija. Danijos valdžios institucijos pridūrė, kad taikant šį metodą atsižvelgiama į Švedijos schemų poveikį, nes padidėjusi biodujų paklausa atsispindės didesnėse pajamose, kurios bus nurodytos metinėse finansinėse ataskaitose.

(167) Komisija mano, kad Danijos atliktas tyrimas yra tinkamai parengtas siekiant užtikrinti, kad Danijos schemoje nebūtų kompensacijos permokos (ir siekiant imtis tinkamų taisomųjų priemonių, jei nustatoma kompensacijos permoka). 2020–2022 m. Komisija pati atliko pagalbos schemos SA.35485 stebėseną ir atidžiai išnagrinėjo Danijos atliktą kompensacijos permokos tyrimą. Todėl Komisija gali patvirtinti Danijos argumentus.

(168) Komisija pažymi, kad Danijos atliktame kompensacijos permokos tyrime atsižvelgiama į visas pajamas, įskaitant galimas pajamas, gautinas pardavus kilmės garantijas, taip pat į bet kokį galimą kitose valstybėse narėse suteiktos pagalbos poveikį Danijos gamintojų pajamoms. Komisija jau sprendime pradėti procedūrą nurodė kad, priešingai, nei teigia „Landwärme“, Danijos skaičiavimuose atsižvelgiama į visas pajamas, visų pirma į pajamas, susijusias su dujų ir kilmės garantijų pardavimu (žr. sprendimo pradėti procedūrą 95 konstatuojamąją dalį). Atsakydamos į sprendimą pradėti procedūrą nei „Landwärme“, nei jokia kita suinteresuotoji šalis nepateikė įrodymų, kad tai būtų faktiškai neteisinga.

(169) Kalbant apie nagrinėjamas Švedijos mokesčių schemas, Švedijos dujų asociacija ir Švedija paaiškino, kad stebėsenos ataskaitose atsižvelgiama į biodujų gamybos Švedijoje sąnaudas, įskaitant bet kokią gamintojams suteiktą pagalbą. Kalbant apie importuojamas biodujas, skaičiavimai grindžiami importo kainomis, kurios atspindi kitos valstybės narės gamintojui suteiktos pagalbos sumas ir kilmės garantijų kainą. Švedija paaiškino, kad ji negali atsižvelgti į importuojamų biodujų gamybos sąnaudas – nei Švedija, nei importuotojai negalėjo žinoti apie gamybos sąnaudas ar kitų šalių gamintojams suteiktą pagalbą (žr. 83 ir 98 konstatuojamąsias dalis).

(170) Komisija pažymi, kad Švedijos tyrimas grindžiamas kaina, kurią moka kuro tiekėjas, nes būtent šiuo etapu taikomas mokestis. Švedijos tyrimas parengtas taip, kad vidutinė biodujų kaina vis tiek yra didesnė už vidutinę gamtinių dujų kainą Švedijos rinkoje, net ir taikant atleidimą nuo mokesčių. Kai biodujos importuojamos, jų kaina Švedijos rinkoje atitinka importo kainą (pvz., Danijos gamintojui sumokėtą kainą (ir įtrauktą į Danijos tyrimą) ir importuotojo patirtas išlaidas (pvz., transporto išlaidas)).

([56]) . Žr. AIED II 19 straipsnį: *„Valstybės narės užtikrina, kad kai gamintojui pagal paramos schemą suteikta finansinė parama, atitinkamoje paramos schemoje tinkamai atsižvelgiama į tos pačios gamybos kilmės garantijos rinkos vertę“*.

([57]) · 2013 m. lapkričio 14 d. Komisijos sprendimas byloje SA.35485 (2012/N) – Danija, Pagalba visų formų biodujų naudojimui – A (OL C 292, 2015 9 4, p. 3).

(171) „Landwärme“ mano, kad skaičiavimo metodas, kurį Komisija naudojo vertindama biometano pagalbos schemų, įskaitant Švedijos schemas, suderinamumą, sudaro sąlygas kompensacijos permokai, nes juo neatsižvelgiama į pajamas, gautas pardavus kilmės garantijas, ir į kitose valstybėse narėse suteiktą pagalbą (žr. 85 konstatuojamąją dalį).

(172) EREF, „Eurogas“ ir „Green Gas Advisors“ taip pat išreiškė bendro pobūdžio susirūpinimą dėl kompensacijos permokos, galinčios susidaryti dėl galimo kelių schemų pagalbos sumavimo vykdant tarpvalstybinę prekybą, rizikos (žr. 88 ir 89 konstatuojamąsias dalis).

(173) Komisija mano, kad šiuo atveju į kompensacijos permokos riziką tinkamai atsižvelgiama derinant Švedijos ir Danijos kompensacijos permokos tyrimus. Danijos ir Švedijos mechanizmai vienas kitą papildo ir suteikia galimybę užtikrinti, kad vertinant Švedijos priemonės suderinamumą kartu nebūtų skiriama kompensacijos permoka.

(174) Konkrečiau, Danijos tyrime jau tinkamai atsižvelgiama į Danijos biometano gamintojams skiriamos kompensacijos permokos klausimą, nes į jį įtrauktos pajamos iš kilmės garantijų ir visos pajamos, gautos iš tarpvalstybinės prekybos. Švedijos tyrime tinkamai atsižvelgiama į tarpvalstybinę prekybą ir galimą pagalbą gamybai, gautą kitose valstybėse narėse, nes šis tyrimas grindžiamas ne tik vidaus gamyba, bet į jį įtrauktos ir importuojamos biodujos. Be to, atsižvelgiama į kitose šalyse suteiktą pagalbą, nes ji turės įtakos į Švediją importuojamų biodujų kainai (Švedijos tyrime į tai atsižvelgiama).

(175) Dėl įmonės „Landwärme“ pateikto skaičiavimo, kuriuo siekiama įrodyti Danijos gamintojams skirtą kompensacijos permoką (žr. 86 konstatuojamąją dalį), Komisija pažymi, kad skaičiavimas grindžiamas prielaidomis ir klaidingai suprantamu Danijos atliekamu kompensacijos permokos tyrimu. „Landwärme“ darė prielaidą, kad Danijos pagalba gamybai yra skirtumas tarp biodujų gamybos sąnaudų ir gamtinių dujų kainos, ir tuomet pridėjo Švedijos mokesčių nuolaidą (darant prielaidą, kad visa nuolaida buvo perkelta Danijos gamintojams) ir kilmės garantijos kainą. Priešingai, Danijos atliekamas tyrimas grindžiamas faktiniais Danijos gamintojų finansiniais duomenimis, įskaitant *visas* pajamas ir sąnaudas, kaip jau aprašyta sprendimo pradėti procedūrą 95 konstatuojamojoje dalyje. Tai reiškia, kad galimos papildomos Danijos gamintojų pajamos dėl Švedijos mokesčių lengvatos ([58]) ir pajamos, gautos pardavus kilmės garantijas, yra įtrauktos į kompensacijos permokos tyrimą, todėl išskaičiuojamos iš Danijos pagalbos gamybai. Todėl Komisija negali daryti išvados, kad gavo įrodymų dėl gamintojams skiriamos kompensacijos permokos pagal Švedijos schemas tais atvejais, kai pagalbą gamybai teikia kita valstybė narė (žr. sprendimo pradėti procedūrą 231 konstatuojamąją dalį). Konkrečiai, įmonės „Landwärme“ pateiktas skaičiavimas nepaneigia pirmiau pateiktų išvadų, kad kompensacijos permokos Danijoje klausimas yra tinkamai sprendžiamas.

(176) Savo pastabose kai kurios trečiosios šalys, įskaitant įmonę „Landwärme“, pasiūlė Švedijai netaikyti schemų importuojamam biometanui, kuris buvo subsidijuojamas jo kilmės šalyje (žr. 87 konstatuojamąją dalį). Atsakydama į šį pasiūlymą Švedija nurodė, kad valstybės pagalbos taisyklėmis nedraudžiama sumuoti pagalbą ir kad šiuo pasiūlymu neatsižvelgiama į tai, ar pagalbos sumavimas iš tikrųjų lemia kompensacijos permoką (žr. 101 konstatuojamąją dalį). Be to, Švedija pažymėjo, kad ES nėra suderintos pirmenybės tvarkos, kaip remti biodujas: Komisija, nustačiusi, kad dėl pagalbos gamybai vienoje valstybėje narėje atleidimas nuo mokesčių kitoje valstybėje narėje yra neįmanomas, rinktųsi visoms valstybėms narėms tinkamiausią paramos priemonę, t. y. pagalbą gamybai (žr. 105 konstatuojamąją dalį). Atsižvelgdama į PKAAE gairių 56 punktą, Komisija pažymi, kad pagalba, susijusi su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, gali būti sumuojama su sąlyga, kad dėl bendros pagalbos projektui ar veiklai sumos nesusidarys kompensacijos permoka. Komisija taip pat nurodo PKAAE gairių 93 punktą, kuriame teigiama, kad, atsižvelgiant į priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo problemos mastą ir skubumą, gali būti naudojamos įvairios priemonės, įskaitant tiesiogines dotacijas. Šiuo atveju Komisija supranta, kad šis įmonės „Landwärme“ pasiūlymas pateiktas kaip būdas spręsti kompensacijos permokos problemą. Todėl Komisija turėtų tai vertinti kaip svarbų aspektą tik tuo atveju, jei ji būtų radusi kompensacijos permokos įrodymų. Tas pats pasakytina apie tai, ar gali būti taikomi skirtingi apmokestinimo lygiai (žr. 91 ir 92 konstatuojamąsias dalis ir 103–106 konstatuojamąsias dalis).

([58]) . Kaip minėta 49 išnašoje, „Landwärme“ tiesiog daro prielaidą, kad Danijos gamintojai gautų visą galutiniams vartotojams Švedijoje suteiktos mokesčių lengvatos vertę.

5.3.2.2.3.3.2.3. Išvada dėl bendro vertinimo

(177) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad schemos atitinka VPAAEG 3.2.5.2 skirsnį.

5.3.2.2.3.3.3. Išvada dėl proporcingumo (įskaitant sumavimą)

(178) Atsižvelgdama į 157 ir 177 konstatuojamosiose dalyse pateiktas išvadas, Komisija daro išvadą, kad schemos yra proporcingos.

5.3.2.2.4. Teigiamo pagalbos poveikio ir neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai palyginimas

(179) Neigiamas priemonės poveikis konkurencijai turi būti pakankamai ribotas, kad bendras priemonės poveikis būtų teigiamas. Teisingumo Teismas yra išaiškinęs, kad, vertindama, ar priemonė neigiamai veikia prekybos sąlygas taip, kad prieštarautų bendram interesui, Komisija turi įvertinti planuojamos pagalbos teigiamą poveikį veiklos, kurią ketinama remti, plėtrai, šį poveikį palygindama su neigiamu poveikiu, kurį pagalba gali padaryti vidaus rinkai ([59]).

(180) Kalbant apie teigiamą poveikio pusę, Komisija pažymi, kad priemone remiamas tvarių biodujų ir biopropano vartojimas ir taip sudaromos palankesnės sąlygos tvarios biodujų ir biopropano gamybos plėtrai. Be to, pagalba turėtų turėti teigiamą netiesioginį poveikį aplinkai.

(181) Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros skatinimas yra vienas iš Sąjungos energetikos politikos tikslų pagal SESV 194 straipsnį. Be to, VPAAEG 30 punkte pripažįstama, kad aukštesnį aplinkos apsaugos lygį galima pasiekti pereinant prie mažo anglies dioksido pėdsako ekonomikos, kurioje didelę dalį energijos sudaro įvairi atsinaujinančiųjų išteklių energija.

(182) Kaip paaiškinta 30 konstatuojamojoje dalyje, biodujų gamybos sąnaudos yra per didelės, kad šis kuras be pagalbos galėtų konkuruoti su lygiaverčiu iškastiniu kuru.

(183) Dėl neigiamos poveikio pusės Komisija pažymi, kad schemos suteikia netiesioginį pranašumą tvarių biodujų ir biopropano gamintojams, neįtraukiant kitų kuro gamintojų.

(184) VPAAEG 116 punkte daroma prielaida, kad pagalba atsinaujinančiųjų išteklių energijai turi ribotą iškraipomąjį poveikį, jei tenkinamos visos kitos suderinamumo sąlygos.

(185) Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad netinkamo neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai tarp valstybių narių nėra.

5.3.2.3. Skaidrumas

(186) Pagal VPAAEG 3.2.7 skirsnį reikalaujama, kad valstybės narės skelbtų tam tikrą informaciją, susijusią su pagalbos gavėjais. Švedija ir toliau laikysis šių nuostatų ir skelbs atitinkamą informaciją interneto svetainėje (žr. 68 konstatuojamąją dalį).

5.3.2.4. Sunkumų patiriančios įmonės arba įmonės, kurioms išduotas vykdomasis raštas sumoms susigrąžinti

(187) Kaip nurodyta 69 konstatuojamojoje dalyje, Švedijos valdžios institucijos toliau užtikrins, kad pagalba nebūtų teikiama sunkumų patiriančioms įmonėms arba įmonėms, kurioms išduotas vykdomasis raštas sumoms susigrąžinti pagal ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriuo pagalbos priemonė paskelbta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, laikantis VPAAEG 16 ir 17 punktų.

([59]) . 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas *Austrija prieš Komisiją*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 101 punktas.

5.3.2.5. Išvada dėl schemų suderinamumo

(188) Komisija daro išvadą, kad pagalba skatina ekonominės veiklos plėtrą ir netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui. Todėl Komisija mano, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir atitinkamas VPAAEG nuostatas.

5.3.3. *Vertinimas pagal PKAAE gaires*

(189) Priėmus PKAAE gaires, Komisija įvertino schemų suderinamumą remdamasi PKAAE gairėmis laikotarpiu nuo 2022 m. sausio 27 d. Remiama veikla priskiriama pagalbos išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti ir joms absorbuoti, įskaitant paramą atsinaujinančiųjų išteklių energijai ir energijos vartojimo efektyvumui didinti, kategorijai (žr. PKAAE gairių 16 punkto a papunktį).

(190) Komisija įvertino schemas pagal PKAAE gairių 3 skirsnio bendrąsias suderinamumo nuostatas, taip pat konkrečius suderinamumo kriterijus, taikomus pagalbai išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti ir joms absorbuoti, įskaitant paramą atsinaujinančiųjų išteklių energijai ir energijos vartojimo efektyvumui didinti, kaip nurodyta PKAAE gairių 4.1 skirsnyje.

5.3.3.1. Pozityvioji sąlyga: pagalba turi skatinti ekonominės veiklos plėtrą

5.3.3.1.1. Ekonominės veiklos, kurią priemonė skatina, apibrėžimas, jos teigiamas poveikis visai visuomenei ir, jei taikoma, svarba konkrečioms Sąjungos politikos kryptims

(191) Vadovaujantis PKAAE gairių 23–25 punktais, valstybės narės turi nurodyti, kurią ekonominę veiklą skatins pagalba, ir apibūdinti, ar pagalba padės įgyvendinti Sąjungos politiką ir tikslus ir kaip tai padės padaryti.

(192) Komisija pažymi, kad šiomis schemomis, atleidžiant nuo mokesčių, remiamas biodujų ir biopropano, naudojamų kaip variklių degalai arba šildymo kuras, vartojimas, taigi netiesiogiai ir biodujų bei biopropano gamyba, taip prisidedant prie šios ekonominės veiklos plėtros (žr. 35 konstatuojamąją dalį). Kaip paaiškinta 28 konstatuojamojoje dalyje, Švedija mano, kad, skatindamos naudoti tvarų kurą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, schemos padeda siekti minėtų ES ir nacionalinių tikslų.

(193) Laikydamasi PKAAE gairių 80 punkto, Švedija patvirtino, kad remiamas kuras atitiks AIED II ir jos įgyvendinimo ar deleguotuosiuose aktuose nustatytus tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijus (žr. 25 konstatuojamąją dalį).

(194) Todėl Komisija mano, kad schemos atitinka PKAAE gairių 3.1 skirsnio ir 80 punkto reikalavimus.

5.3.3.1.2. Skatinamasis poveikis

(195) Be to, valstybės pagalba gali būti laikoma skatinančia ekonominę veiklą tik tuo atveju, jei ji turi skatinamąjį poveikį. Pagalba tokį poveikį daro, jei ji skatina pagalbos gavėją keisti savo elgesį, susijusį su ekonominės veiklos, kuri vykdoma teikiant pagalbą, plėtra, ir jei be pagalbos šis elgesys nepasikeistų ([60]).

(196) Siekiant įrodyti, kad skatinamasis poveikis yra, PKAAE gairių 28 punkte reikalaujama nustatyti faktinį scenarijų ir tikėtiną priešingos padėties scenarijų, jei pagalba nebūtų teikiama. Be to, PKAAE gairių 28 punkte reikalaujama, kad skatinamasis poveikis būtų įrodytas atliekant kiekybinį vertinimą, nurodytą PKAAE gairių 3.2.1.3 skirsnyje. PKAAE gairių 3.2.1.3 skirsnyje nurodomos grynosios papildomos išlaidos (trūkstamas finansavimas), kurių reikia pagalbos priemonės tikslui pasiekti, palyginti su priešingos padėties scenarijumi, jei pagalba nebūtų teikiama. PKAAE gairių 54 punkte paaiškinta, kad tam tikromis aplinkybėmis gali būti sunku visiškai nustatyti pagalbos gavėjo gaunamą naudą ir patiriamas išlaidas, taigi ir kiekybiškai įvertinti faktinio ir priešingos padėties scenarijaus grynąją dabartinę vertę. Tokiems atvejams gali būti taikomi alternatyvūs metodai, kaip išsamiai aprašyta 4 skyriuje apie konkrečių rūšių pagalbą. Šiuo klausimu PKAAE gairių 110 punkte nustatyta, kad jeigu dėl parafiskalinių arba kitų mokesčių sumažinimo sumažėja einamosios veiklos sąnaudos, pagalbos suma negali viršyti aplinką tausojančio projekto ar veiklos ir mažiau aplinkai palankaus priešingos padėties scenarijaus sąnaudų skirtumo.

([60]) . Šiuo klausimu žr. PKAAE gairių 3.1.2 skirsnį ir 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Austrija prieš Komisiją*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 20 ir 24 punktus.

(197) Schemose Komisija pažymi, kad faktinis scenarijus yra tvarių biodujų arba biopropano vartojimas, o priešingos padėties scenarijus – lygiaverčio iškastinio kuro vartojimas.

(198) Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad pagal PKAAE gairių 110 punktą atitinkamas schemų kiekybinis įvertinimas yra aplinką tausojančio projekto ar veiklos ir mažiau aplinkai palankaus priešingos padėties scenarijaus sąnaudų skirtumas, t. y. biodujų (arba biopropano) sąnaudų ir lygiaverčio iškastinio kuro sąnaudų skirtumas.

(199) Kaip parodyta 1, 2 ir 3 lentelėse, tvarių biodujų, naudojamų kaip variklių degalai arba šildymo kuras, sąnaudos yra didesnės už gamtinių dujų sąnaudas. Pagalba padeda sumažinti šias papildomas sąnaudas. Todėl Komisija mano, kad atleidimas nuo mokesčių paskatins naudoti tvarias biodujas (ir biopropaną ([61])), todėl taip pat netiesiogiai paskatins šių rūšių kuro iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą.

(200) Tuo remdamasi Komisija mano, kad PKAAE gairių 26–28 punktų reikalavimai yra įvykdyti.

(201) PKAAE gairių 29 punkte nustatyta, kad pagalba paprastai neturi skatinamojo poveikio tais atvejais, kai projekto darbai buvo pradėti prieš pateikiant paraišką pagalbai gauti. Tačiau PKAAE gairių 31 punkte paaiškinta, kad tam tikrais išimtiniais atvejais pagalba gali turėti skatinamąjį poveikį net tų projektų, kurie buvo pradėti įgyvendinti prieš pateikiant paraišką pagalbai gauti, atžvilgiu. Visų pirma, pagalba laikoma turinčia skatinamąjį poveikį, jei pagalba suteikiama automatiškai pagal objektyvius ir nediskriminacinius kriterijus toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra ir jei priemonė priimta ir galioja prieš pradedant vykdyti su remiamu projektu ar veikla susijusius darbus, tačiau tai netaikoma fiskalinių teisių perėmimo schemų atžvilgiu, kai veiklai jau buvo taikomos ankstesnės schemos mokesčių lengvatų forma.

(202) Kaip nurodyta 40 konstatuojamojoje dalyje, pagalba teikiama automatiškai pagal objektyvius ir nediskriminacinius kriterijus, toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra. Be to, šiomis schemomis pakeičiamos esamos fiskalinės schemos, todėl veiklai jau buvo taikomos ankstesnės schemos. Todėl PKAAE gairių 31 punkto reikalavimai yra įvykdyti.

(203) Todėl Komisija daro išvadą, kad pagal schemas teikiama pagalba turi skatinamąjį poveikį.

5.3.3.1.3. Nepažeidžiama jokia atitinkama Sąjungos teisės nuostata

(204) Valstybės pagalba negali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka, jei remiama veikla, pagalbos priemone arba su ja susijusiomis sąlygomis pažeidžiama atitinkama Sąjungos teisė ([62]).

(205) Šiuo atveju Komisija visų pirma įvertino, ar schemos prieštarauja kokiems nors atitinkamiems Sąjungos energetikos sektoriaus teisės aktams. Komisija pažymi, kad pagalba pagal schemas atitinkamiems produktams remti bus teikiama laikantis AIED II nustatytų tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijų (žr. 25 konstatuojamąją dalį).

(206) Kadangi priemonė susijusi su energiniams produktams taikomu akcizų sumažinimu ir atleidimu nuo jų, Komisija taip pat įvertino jos atitiktį Energijos mokesčių direktyvai.

([61]) . Švedija įsipareigojo teikti biopropano stebėsenos ataskaitą ir pakoreguoti pagalbos dydį, kad būtų išvengta kompensacijos permokos.
([62]) · PKAAE gairių 33 punktas ir 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas *Austrija prieš Komisiją*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 44 punktas.

(207) Energijos mokesčių direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje valstybėms narėms leidžiama biodegalams taikyti atleidimą nuo mokesčio arba lengvatinį mokesčio tarifą. Pagal 16 straipsnio 2 dalį atleidimas nuo mokesčių arba mokesčių sumažinimas taikomas tik tai produkto daliai, kuri faktiškai gaunama iš biomasės, kaip ir yra pagal schemą (žr. 27 konstatuojamąją dalį).

(208) Be to, priemonė taip pat atitinka Energijos mokesčių direktyvos 16 straipsnio 3 dalį, kurioje nustatyta, kad valstybių narių taikomas atleidimas nuo mokesčio arba jo sumažinimas koreguojami siekiant atsižvelgti į žaliavų kainų pokyčius, kad būtų išvengta produktų gamybos procese atsiradusių papildomų sąnaudų per didelio kompensavimo. Komisija pažymi, kad Švedija kasmet stebi atitinkamų produktų kainas ir prireikus koreguoja pagalbos dydį, kad ateityje būtų išvengta kompensacijos permokos rizikos (žr. 43 konstatuojamąją dalį).

(209) Dėl trečiųjų šalių pastabos dėl AEI tikslų apskaitos metodikos (žr. 90 konstatuojamąją dalį) Komisija mano, kad tokie metodologiniai klausimai neturi įtakos nei pagalbos priemonės objektui, t. y. biodujų ar biopropano naudojimo skatinimui, nei yra susiję su pagalbos priemonės sąlygomis, kurios yra taip neatsiejamai susijusios su pagalbos objektu, kad jų neįmanoma vertinti atskirai. Todėl Komisija šio klausimo nevertina šiame sprendime dėl valstybės pagalbos.

(210) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija neturi duomenų, kad schemomis ar su jomis susijusiomis sąlygomis yra neišvengiamai pažeidžiama atitinkama Sąjungos teisė. Todėl Komisija daro išvadą, kad PKAAE gairių 33 punkto reikalavimai yra įvykdyti.

5.3.3.1.4. Išvada

(211) Komisija daro išvadą, kad schemos atitinka pirmąją (teigiamą) suderinamumo vertinimo sąlygą, t. y. kad pagalba skatina ekonominės veiklos plėtrą pagal PKAAE gairių 3.1 skirsnyje nustatytus reikalavimus.

5.3.3.2. Negatyvioji sąlyga: pagalba negali trikdyti prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui

5.3.3.2.1. Pagalbos būtinumas

(212) PKAAE gairių 89 punkte nurodyta, kad valstybė narė turi nustatyti, kokios politikos priemonės jau taikomos siekiant mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. PKAAE gairių 38 ir 90 punktuose paaiškinta, kad siekdama įrodyti pagalbos būtinumą, valstybė narė turi įrodyti, jog be pagalbos projektas nebūtų įgyvendintas, atsižvelgiant į priešingos padėties scenarijų, taip pat į atitinkamas sąnaudas ir pajamas, įskaitant sąnaudas ir pajamas, susijusias su PKAAE gairių 89 punkte nurodytomis priemonėmis. Siekdamos užtikrinti, kad kiekvienai reikalavimus atitinkančių pagalbos gavėjų kategorijai pagalba ir toliau būtų būtina, valstybės narės turi bent kas trejus metus atnaujinti savo atitinkamų sąnaudų ir pajamų analizę, susijusią su schemomis, kurios taikomos ilgiau nei trejus metus, kaip nustatyta PKAAE gairių 92 punkte.

(213) Be to, Švedija patvirtino, kad biodujoms ir biopropanui, kuriems teikiama parama pagal schemas, netaikoma kvotų sistema, maišymo įpareigojimai ar kitos panašaus poveikio sistemos (žr. 16 konstatuojamąją dalį).

(214) Be valstybės intervencijos biodujoms ir biopropanui būtų taikomi tokie patys mokesčių tarifai kaip ir atitinkamam iškastiniam kurui, gamtinėms dujoms ir SND. Kaip parodyta 1–3 lentelėse, be valstybės intervencijos biodujos ir biopropanas, naudojami kaip variklių degalai arba šildymo kuras, būtų brangesni už jiems lygiavertį iškastinį kurą. Todėl Komisija mano, kad jų nebūtų parduodama tiek, kiek reikia siekiant aplinkos apsaugos tikslų, kurie yra šių schemų uždavinys.

(215) Švedija patvirtino, kad schemų pratęsimo laikotarpiu ji kasmet atnaujins sąnaudų analizę ir siųs Komisijai metinę stebėsenos ataskaitą su atnaujintais sąnaudų skaičiavimais. Atsižvelgdama į savo ankstesnius įsipareigojimus, Švedija patvirtino, kad nustačius kompensacijos permoką pagalbos dydis būtų pakoreguotas, kad ateityje būtų išvengta kompensacijos permokos (žr. 43 konstatuojamąją dalį).

(216) Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad pagalba yra būtina.

5.3.3.2.2. Tinkamumas

(217) PKAAE gairių 93 punkte teigiama, jog Komisija daro prielaidą, kad pagalba yra tinkama priemonė siekiant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų, jei tenkinamos visos kitos suderinamumo sąlygos. Be to, jame nustatyta, kad, atsižvelgiant į priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo problemos mastą ir skubumą, gali būti naudojamos įvairios priemonės.

(218) Komisija pažymi, kad atleidimas nuo mokesčių skatina tvarių biodujų ir biopropano vartojimą, taigi ir jų gamybą.

(219) Komisija mano, kad pagalba mokesčių sumažinimo forma iš esmės yra tinkama priemonė skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimą, jei tenkinamos visos kitos suderinamumo sąlygos.

5.3.3.2.3. Tinkamumas finansuoti

(220) PKAAE gairių 95 punkte paaiškinta, kad galima tikėtis, jog priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo priemonės, skirtos konkrečiai veiklai, kuri konkuruoja su kita nesubsidijuojama veikla, labiau iškraipys konkurenciją nei visoms konkuruojančioms veiklos rūšims atviros priemonės. Todėl valstybė narė turėtų pateikti argumentus dėl priemonių, kurios neapima visų konkuruojančių technologijų ir projektų. Be to, valstybės narės turi reguliariai peržiūrėti tinkamumo finansuoti taisykles ir visas su jomis susijusias taisykles, siekdamos užtikrinti, kad priežastys, kuriomis pateisinamas ribotesnis tinkamumas finansuoti, išliktų visą kiekvienos schemos įgyvendinimo laikotarpį, kaip nustatyta PKAAE gairių 97 punkte.

(221) Komisija pažymi, kad schemos gali būti taikomos biodujoms ir biopropanui ne iš maistinių augalų, naudojamiems kaip variklių degalai arba šildymo kuras ir atitinkantiems AIED II nustatytus tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijus (žr. 25 konstatuojamąją dalį).

(222) Komisija taip pat pažymi, kad schemos apima visas šiuo metu konkuruojančias technologijas (žr. 23 konstatuojamąją dalį).

(223) Kaip minėta 24 konstatuojamojoje dalyje, Švedijos valdžios institucijos patvirtino, kad reguliariai stebės rinkos pokyčius ir prireikus peržiūrės tinkamumo finansuoti taisykles ir visas su jomis susijusias taisykles, siekdamos užtikrinti, kad bet kokie tinkamumo finansuoti apribojimai galėtų būti pateisinami net ir tada, kai sukuriamos naujos technologijos ar metodai arba gaunama daugiau duomenų.

(224) Todėl Komisija mano, kad PKAAE gairių 4.1.3.3 skirsnio reikalavimai dėl tinkamumo finansuoti yra įvykdyti.

5.3.3.2.4. Proporcingumas (įskaitant sumavimą)

5.3.3.2.4.1. Proporcingumas

(225) Pagal PKAAE gairių 47 punktą, valstybės pagalba yra laikoma proporcinga, jeigu pagalbos suma vienam pagalbos gavėjui yra apribota iki minimumo, kurio reikia remiamam projektui ar veiklai vykdyti. PKAAE gairių 103 punkte nurodyta, kad pagalba išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti paprastai turėtų būti teikiama konkurencinio konkurso būdu. Tačiau PKAAEG 109 punkte paaiškinta, kad paramos schemoms, kuriomis siekiama mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, sumažinant parafiskalinius arba kitus mokesčius, įgyvendinti konkurencinio konkurso rengti neprivaloma. Tačiau tokia pagalba iš esmės turi būti teikiama vienodai visoms reikalavimus atitinkančioms įmonėms, veikiančioms tame pačiame ekonominės veiklos sektoriuje ir esančioms tokioje pačioje arba panašioje faktinėje padėtyje pagalbos priemonės tikslų ar uždavinių atžvilgiu. Pranešančioji valstybė narė turi įdiegti metinį stebėsenos mechanizmą, kuris leistų patikrinti, ar pagalba vis dar būtina. PKAAE gairių 109 punkte nurodyta, kad PKAAE gairių 4.1 skirsnis netaikomas mokesčių sumažinimui, kuris atspindi esmines energijos tiekimo ar susijusių paslaugų teikimo sąnaudas.

(226) Pagal PKAAE gairių 110 punktą, jeigu dėl parafiskalinių arba kitų mokesčių sumažinimo sumažėja einamosios veiklos sąnaudos, pagalbos suma negali viršyti aplinką tausojančio projekto ar veiklos ir mažiau aplinkai palankaus priešingos padėties scenarijaus sąnaudų skirtumo. Jeigu aplinką tausojantis projektas ar veikla gali padėti sutaupyti lėšų arba gauti papildomų pajamų, į juos turi būti atsižvelgiama nustatant pagalbos proporcingumą.

(227) Švedija patvirtino, kad pagalba, kuri laikoma bendru mokesčių sumažinimu, gali būti teikiama bet kuriai įmonei, atitinkančiai tinkamumo kriterijus (žr. 40 konstatuojamąją dalį).

(228) Komisija pažymi, kad pagal šias schemas mažinami ne mokesčiai, atspindintys esmines energijos tiekimo ar susijusių paslaugų teikimo sąnaudas, o mokesčiai, kurie pridedami prie biodujų ir (arba) biopropano gamybos ar pirkimo sąnaudų.

(229) Švedija paaiškino, kad atleidimas nuo mokesčių taikomas siekiant kompensuoti didesnių tvarių biodujų ir biopropano ne iš maistinių augalų sąnaudų ir atitinkamai gamtinių dujų ir SND sąnaudų skirtumą (žr. 42 konstatuojamąją dalį). Švedijos valdžios institucijos reguliariai stebi šią schemą. Švedija įsipareigojo pateikti Komisijai metines stebėsenos ataskaitas ir prireikus pritaikyti pagalbos dydį, kad ateityje būtų išvengta bet kokios kompensacijos permokos (žr. 43 konstatuojamąją dalį). Stebėsenos ataskaitos grindžiamos išsamia SEA iš mokesčių mokėtojų surinkta informacija apie šalyje pagamintas ir importuotas biodujas (žr. 44 konstatuojamąją dalį).

(230) Kaip nurodyta 47 ir 54 konstatuojamosiose dalyse, Švedijos valdžios institucijos paaiškino, kad mokesčių sumažinimas neviršija tvarių biodujų ir biopropano sąnaudų ir gamtinių dujų sąnaudų skirtumo.

(231) Komisija pažymi, kad skaičiuojant atsižvelgiama į visas pagrindines sąnaudas. Be to, į skaičiavimus įtraukiamos pajamos, gautos pardavus šalutinius produktus. Tačiau Švedija nurodė, kad Švedijoje nėra biodujų kilmės garantijų sistemos (žr. 1, 2 ir 3 lenteles).

(232) Galiausiai PKAAE gairių 111 punkte nurodyta, kad rengdamos pagalbos schemas, valstybės narės turi atsižvelgti į informaciją apie paramą, jau gautą iš masės balanso sistemos dokumentų pagal AIED II 30 straipsnį.

(233) Švedija patvirtino, kad ji laikosi AIED II 30 straipsnio reikalavimų ir kad šiuo metu Švedijoje diegiama AIED II nurodyta ir AIED III toliau plėtojama Sąjungos duomenų bazė (žr. 67 konstatuojamąją dalį). Komisija pažymi, kad nei tuo metu, kai Švedija rengė schemas ir apie jas pranešė, nei tuo metu, kai Komisija atliko šį vertinimą, šios sistemos nebuvo, todėl iki šiol nebuvo galima atsižvelgti į informaciją apie paramą, jau gautą iš masės balanso sistemos dokumentų. Vis dėlto Švedija paaiškino, kad, kai Sąjungos duomenų bazė pradės veikti visu pajėgumu, o joje esanti informacija bus išsami, schemų struktūros keisti nereikės, nes į paramą, teikiamą biodujų ir biopropano gamintojams užsienyje, jau atsižvelgiama vykdant stebėseną pagal importo kainas, taigi į ją atsižvelgiama vertinant kompensacijos permoką. Todėl Komisija mano, kad PKAAE gairių 111 punkto reikalavimai nedaro poveikio jos atliekamam schemų vertinimui.

(234) Todėl Komisija daro išvadą, kad PKAAE gairių 4.1.3.5 skirsnio reikalavimai yra įvykdyti.

5.3.3.2.4.2. Sumavimas

(235) Pagal PKAAE gairių 56 punktą pagalba gali būti suteikta vienu metu pagal kelias pagalbos schemas arba sumuojama su *ad hoc* arba *de minimis* pagalba tų pačių finansuoti tinkamų išlaidų atžvilgiu, jeigu dėl bendros projektui arba veiklai skirtos pagalbos nesusidaro kompensacijos permoka arba neviršijama didžiausia pagalbos suma, kuri leidžiama pagal šias gaires. Jei valstybė narė leidžia pagalbą pagal vieną priemonę sumuoti su pagalba pagal kitas priemones, ji turi nurodyti, pagal kokį metodą kiekvienos priemonės atžvilgiu užtikrinta atitiktis šiame punkte nustatytoms sąlygoms.

(236) Kadangi punktas dėl sumavimo ir galimos kompensacijos permokos vertinimo yra bendras abiem gairėms, Komisija nurodo savo 5.3.2.2.3.3.2 skirsnyje pateiktą vertinimą.

(237) Panašiai kaip ir 177 konstatuojamojoje dalyje pateiktoje išvadoje, Komisija daro išvadą, kad schemos atitinka PKAAE gairių 3.2.1.3.1 skirsnį.

5.3.3.2.4.3. Išvada dėl proporcingumo (įskaitant sumavimą)

(238) Atsižvelgdama į 234 ir 237 konstatuojamosiose dalyse pateiktas išvadas, Komisija daro išvadą, kad schemos yra proporcingos.

5.3.3.3. Skaidrumas

(239) Komisija pažymi, kad Švedija užtikrins, kad būtų laikomasi PKAAE gairių 58–61 punktuose nustatytų skaidrumo reikalavimų. Atitinkami duomenys apie praneštą priemonę bus paskelbti Švedijos valstybės pagalbos skaidrumo interneto svetainėje (žr. 68 konstatuojamąją dalį).

5.3.3.4. Netinkamo neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai vengimas

(240) PKAAE gairių 70 punkte paaiškinta, kad Komisija patvirtins priemones pagal šias gaires ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui. Kaip nurodyta 58 konstatuojamojoje dalyje, schemos pagal PKAAE gaires bus taikomos devynerius metus, t. y. nuo 2022 m. iki 2030 m.

(241) PKAAE gairių 116 punkte paaiškinta, kad teikiant pagalbą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis turi būti ne perkeliamas iš vieno sektoriaus į kitą, bet apskritai sumažintas. Be to, PKAAE gairių 127–129 punktuose reikalaujama, kad valstybės narės paaiškintų, kaip jos ketina išvengti rizikos, kad pagalba galiausiai paskatins arba prailgins iškastinio kuro ir energijos vartojimą.

(242) Komisija pažymi, kad bendras schemų tikslas – pakeisti iškastinį kurą tvariu biomasės kuru. Naudojant tvarias biodujas ir biopropaną, o ne gamtines dujas arba SND, bus sumažintas bendras išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis.

(243) PKAAE gairių 121 punkte paaiškinta, kad pagalba, kuria padengiamos su eksploatavimu, o ne investicijomis susijusios išlaidos, turėtų būti naudojama tik tada, kai valstybė narė įrodo, kad dėl to priimami aplinkai palankesni veiklos sprendimai. PKAAE gairių 122 punkte nustatyta, kad kai pagalba pirmiausia reikalinga trumpalaikėms išlaidoms, kurios gali kisti, padengti, valstybės narės turėtų patvirtinti, kad gamybos sąnaudos, kuriomis grindžiama pagalbos suma, bus stebimos, o pagalbos suma tikslinama bent kartą per metus. Pagalba turi būti tokia, kad būtų išvengta bet kokio nepagrįsto efektyvaus rinkų veikimo iškraipymo ir kad būtų išsaugotos efektyvios veiklos paskatos ir kainų signalai, kaip nustatyta PKAAE gairių 123 punkte.

(244) Šiuo atveju pagalba siekiama sumažinti tvarioms biodujoms ir biopropanui taikomų mokesčių lygį, kad galutiniam vartotojui jie taptų konkurencinga alternatyva iškastiniam kurui (žr. 42 konstatuojamąją dalį). Todėl pagalbos tikslas – paskatinti vartotojus priimti aplinkai palankesnius sprendimus. Švedijos valdžios institucijos patvirtino, kad sąnaudos, kuriomis grindžiama pagalbos suma, bus stebimos kasmet ir prireikus pagalbos dydis bus patikslinamas (žr. 43 konstatuojamąją dalį).

(245) PKAAE gairių 130 punkte paaiškinta, kad Komisija iš esmės laikysis nuomonės, kad valstybės pagalba biodegalams, skystiesiems bioproduktams, biodujoms ir biomasės kurui, viršijanti jiems nustatytas viršutines tinkamumo finansuoti ribas apskaičiuojant atitinkamos valstybės narės bendrą galutinį atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimą pagal AIED II 26 straipsnį, greičiausiai neturės teigiamo poveikio, kuris galėtų nusverti neigiamą priemonės poveikį.

(246) Kaip nurodyta 20 konstatuojamojoje dalyje, parama pagal schemas neskiriama iš maistinių ir pašarinių augalų pagamintam biomasės kurui.

(247) PKAAE gairių 132 punkte teigiama, kad schemų, skirtų ypač ribotam pagalbos gavėjų skaičiui arba įsitvirtinusiam pagalbos gavėjui, atžvilgiu valstybės narės taip pat turėtų įrodyti, kad siūloma pagalbos priemonė neiškraipys konkurencijos, pavyzdžiui, dėl didesnės įtakos rinkoje.

(248) Kadangi pagalba teikiama kaip bendras atleidimas nuo mokesčių, taikomas tvarioms biodujoms ir biopropanui, Komisija pažymi, jog mažai tikėtina, kad ja pasinaudos ypač ribotas pagalbos gavėjų skaičius. Komisija pažymi, kad 2018 m. 16 bendrovių, kurios pasinaudojo variklių degalų schema, pateikė duomenis biodujų, naudojamų kaip variklių degalai, stebėsenos ataskaitoms (žr. 47 konstatuojamąją dalį).

(249) Todėl Komisija daro išvadą, kad atitinkami PKAAE gairių 4.1.4 skirsnio reikalavimai yra įvykdyti.

5.3.3.5. Teigiamo ir neigiamo pagalbos poveikio įvertinimas

(250) PKAAE gairių 134 punkte nurodyta, kad jeigu tenkinamos visos kitos suderinamumo sąlygos, Komisija paprastai nustatys, kad priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo priemonių balansas yra teigiamas (t. y. vidaus rinkos iškraipymus nusveria teigiamas poveikis), atsižvelgdama į jų indėlį siekiant Sąjungos energetikos ir klimato politikos tikslų, jeigu nėra akivaizdžių požymių, kad nesilaikoma reikšmingos žalos nedarymo principo.

(251) Komisija pažymi, kad schemos padės siekti Švedijos ir ES energetikos ir klimato politikos tikslų ir kad remiamas biomasės kuras atitiks AIED II nustatytus tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus. Komisija nenustatė jokių akivaizdžių reikšmingos žalos nedarymo principo nesilaikymo požymių.

(252) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad teigiamas schemų poveikis nusveria neigiamą poveikį vidaus rinkai.

5.3.3.6. Sunkumų patiriančios įmonės, kurioms išduotas vykdomasis raštas sumoms susigrąžinti

(253) Kaip nurodyta 69 konstatuojamojoje dalyje, Švedija patvirtino, jog tam, kad tiesioginiai pagalbos gavėjai galėtų gauti pagalbą, jiems negali būti išduotas vykdomasis raštas sumoms susigrąžinti pagal ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriuo pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, ir jie negali būti sunkumų patirianti įmonė.

(254) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad schemos atitinka PKAAE gairių 14 ir 15 punktus.

5.3.3.7. Išvada dėl schemų suderinamumo

(255) Komisija daro išvadą, kad pagalba skatina ekonominės veiklos plėtrą ir netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui. Todėl Komisija mano, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir atitinkamas PKAAE gairių nuostatas.

6. **IŠVADA**

(256) Komisija mano, kad Švedija neteisėtai įgyvendino schemas pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį. Tačiau Komisija mano, kad, atsižvelgiant į atitinkamas VPAAEG ir PKAAE gairių nuostatas, priemonė yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pagalbos schemos, t. y. atleidimas nuo mokesčių, taikomas biodujoms ir biopropanui, naudojamiems kaip variklių degalai arba šilumos gamybai, kurias Švedija įgyvendino pagal Švedijos energijos akcizo įstatymą (1994:1776), yra suderinamos su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Švedijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2024 m. spalio 23 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Vykdomoji pirmininko pavaduotoja